



Z kim region się dzieli?

Samorząd przekazuje miliony złotych na współpracę z organizacjami pozarządowymi.

W Wielkopolsce funkcjonuje około 8400 organizacji pozarządowych.

– Skupiają one w swoich strukturach dziesiątki tysięcy najbardziej aktywnych i odpowiedzialnych mieszkańców naszego województwa. To dzięki nim, w znacznej mierze, od wielu lat rozwija się w Polsce silne i dynamiczne społeczeństwo obywatelskie – zauważa sekretarz województwa Adam Habryło.

Dlaczego samorząd województwa dzieli się z nimi zadaniami i pieniędzmi? Chce m.in. wesprzeć potencjał lokalnej społeczności. Z perspektywy Poznania czy urzędu trudniej czasem dostrzec prawdziwe potrzeby małych wspólnot, a pośrednictwo organizacji pozarządowych (działających „w terenie”, blisko ludzi) ułatwia taką współpracę. Mieszkańcy sami organizują się w grupy, poświęcają swój czas, zdobywają fundusze i granty, by zrealizować ciekawy pomysł i przedsięwzięcie.

– To inicjatywy obywatelskie są najpełniejszą odpowiedzią na potrzeby społeczne. Ludzie, którzy je reprezentują, zrzeszają się w stowarzyszeniach, fundacjach, podmiotach ekonomii społecznej, wspólnotach, kościołach i związkach wyznaniowych – wylicza marszałek Marek Woźniak. – Dlatego tak szeroko rozumiany sektor pozarządowy jest i będzie najważniejszym partnerem społecznym dla rozwoju Wielkopolski.

Jak sięgnąć po pieniądze samorządu na konkretne zadanie?



Dofinansowany przez UMWW festiwal Akademia Gitary umożliwia rozwój młodych talentów muzycznych. Każdy meloman, nie tylko miłośnik sześciu strun, znajdzie w programie przedsięwzięcia coś dla siebie.

– Żeby je zdobyć, trzeba przygotować ofertę, napisać wniosek o dotację, skompletować dokumenty, dopełnić formalności (np. późniejsze rozliczenia i sprawozdania) – wyjaśnia Adam Habryło. – Aplikacje są oceniane w Urzędzie Marszałkowskim i Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej przez komisje konkursowe, które wskazują zarządowi województwa najlepsze oferty.

Wielkopolski samorząd co roku przekazuje kilkanaście milionów złotych (w 2016 r. pula ma być nie mniejsza niż

12 mln zł) na realizację specjalnego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. Reguluje on zakres i formy współdziałania samorządu z „trzecim sektorem”.

Jakie sfery aktywności obejmuje ta współpraca? Lista wymienionych priorytetów jest dość długa i zawiera m.in.: kulturę, sport i turystykę, ratownictwo wodne, szeroko rozumianą politykę społeczną (np. działania na rzecz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, promocję zatrudnienia i akty-

wizacji zawodowej, rozwój ekonomii społecznej), ochronę zdrowia i przeciwdziałanie uzależnieniom, edukację. Wspomagana jest również taka działalność, która wspiera: rozwój gospodarczy, rozwój obszarów wiejskich, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, integrację europejską i kontakty między społeczeństwami.

Tworzony w Urzędzie Marszałkowskim program co roku przyjmuje sejmik. Wcześniej jest on też konsultowany z przedstawicielami NGO, którzy (podczas spo-

tkañ lub za pomocą internetu) mogą zgłaszać uwagi i propozycje konkretnych zmian czy rozwiązań.

Pieniądze dzielone są na podstawie otwartych konkursów ofert przeprowadzonych w poszczególnych sferach aktywności organizacji pozarządowych oraz w formie tzw. małych grantów.

Na które działania przeznaczają się zazwyczaj największą pulę i jak jeszcze wygląda współdziałanie administracji samorządowej i „trzeciego sektora”?

>> strony 8-9

Głos w Brukseli

Podczas lutowej sesji Komitetu Regionów w Brukseli marszałek Marek Woźniak zaapelował do komisarzy Coriny Crețu o zachowanie dotychczasowego modelu wdrażania polityki spójności w naszym kraju. >> strona 2

Będzie baza

1 marca w Ostrowie Wielkopolskim podpisano umowę dotyczącą budowy bazy dla śmigłowca Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Dzięki województwu i grupie samorządów lokalnych taka maszyna będzie stacjonować w Michałkowie.

>> strona 6

Kto jest kim?

Najbardziej aktualne dane adresowe urzędu i kierownicze personalia – czyli nasz tradycyjny wykaz „kto jest kim” w samorządowej administracji województwa wielkopolskiego. >> strona 7

Nie tylko hymn

Józefa Wybickiego kojarzymy głównie z „Mazurem Dąbrowskiego”. Co jeszcze koniecznie powinniśmy wiedzieć o związanym przez lata z wielkopolskimi Mazurkami poecie i konfederacie? >> strona 10

Inna strona samorządu

Kto reżyseruje sesje sejmiku? Dlaczego pani skarbnik ma sięgać do własnej kieszeni? Kto chciałby prześwietlać przeszłość własnej żony? Jaki jubileusz – po cichu – świętujemy? >> strona 16

W centrum wydarzeń

Wielkopolska będzie już wkrótce areną najważniejszych kwietniowych przedsięwzięć, związanych z obchodami 1050. rocznicy Chrztu Polski. W wiele z tych wydarzeń organizacyjnie i finansowo zaangażowany jest samorząd województwa – bezpośrednio lub poprzez podległe instytucje kulturalne.

11 kwietnia na specjalnej okolicznościowej sesji zbierze się w poznańskim Teatrze Wielkim sejmik województwa. W dniach 14-16 kwietnia odbędą się centralne uroczystości, których uczestnicy zawitają na Ostrów Lednicki, do Gniezna i Poznania. >> strona 3



FOT. ARCHIWUM

Nie ruszać granic!

Radni województwa wielkopolskiego w przyjętym podczas lutowej sesji sejmiku stanowisku wyrazili zdecydowany sprzeciw wobec planów utworzenia województwa środkowo-pomorskiego i w konsekwencji odłączenia od Wielkopolski powiatu złotowskiego. Poparcie dla takiej uchwały wyrazili obecni na posiedzeniu samorządowcy ziemi złotowskiej. Za przyjęciem zaproponowanej przez marszałka Marka Woźniaka uchwały byli wszyscy radni z wyjątkiem przedstawicieli klubu PiS, którzy wstrzymali się od głosu lub zagłosowali przeciwko proponowanemu stanowisku. >> strona 4

Radioterapia w Pile

Za dwa lata nad Gwdą, w bezpośrednim sąsiedztwie pilskiego szpitala, powstanie nowoczesny ośrodek leczenia nowotworów. Umowę na jego budowę, która będzie kosztować ponad 20 mln zł, podpisano 15 lutego.

Stworzenie ośrodka radioterapii w Pile jest drugim – po placówce w Kaliszu, która od niedawna zaczęła przyjmować pacjentów – etapem realizacji przyjętego przez sejmik programu „Poprawa dostępności i jakości świadczeń w zakresie radioterapii i onkologii w województwie wielkopolskim”. >> strona 6



na wstępie

Na dole wiedzą lepiej

Artur Boiński

Gdy niedawno obchodzono 25 lat odrodzenia polskiej samorządności, wielokrotnie mówiono o reformie samorządowej jako tej najbardziej udanej, określając polską decentralizację jako towar eksportowy, którym możemy dzielić się z państwami starającymi się o demokratyzację swoich struktur. W Brukseli podkreślany jest sukces decentralizacji obsługi unijnej pomocy dla naszego kraju, a jednocześnie podnoszony niepokój regionów, że ten model mógłby zostać zmieniony.

Nasze województwo jednak nie tylko walczy, by nie odebrano mu kompetencji, ale i samo potrafi się nimi (oraz pieniędzmi) dzielić. Piszemy w tym numerze o milionach złotych corocznie przeznaczanych przez regionalny samorząd na współpracę z „trzecim sektorem”. Zauważamy, że z perspektywy urzędu trudniej czasem dostrzec prawdziwe potrzeby małych wspólnot, a pośrednictwo organizacji pozarządowych, działających „w terenie”, blisko ludzi, ułatwia dobry kontakt z mieszkańcami regionu. Mądrze nazywa się to wszystkim zasadą subsydiarności (pomocniczości). Stanowi ona, że każdy szczebel władzy powinien realizować tylko te zadania, które nie mogą być skutecznie zrealizowane przez szczebel niższy lub jednostki działające w ramach społeczeństwa.

A mówiąc prościej – zazwyczaj w życiu znajduje potwierdzenie reguła, że „na dole wiedzą lepiej”. ●

Związek wybrał prezesa

Przedstawiciele samorządu województwa wzięli udział w odbywającym się 3-4 marca w podwarszawskiej Jachrance XXXII Zgromadzeniu Ogólnym Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej.

W obradach, podczas których przedyskutowano i przyjęto m.in. stanowisko samorządowców w sprawie integralności terytorialno-administracyjnej polskich województw, uczestniczyli marszałek Marek Woźniak, wice-marszałek Wojciech Jankowski, przewodnicząca sejmiku Zofia Szalczyk oraz prze-

wodnicząca sejmikowej komisji ochrony środowiska Tatiana Sokółowska.

Nowym prezesem zarządu związku został Olgierd Gblewicz, marszałek województwa zachodniopomorskiego. Przypomnijmy, że od lutego 2011 r. funkcję wiceprezesa pełni Marek Woźniak.

Związek Województw RP jest dobrowolnym stowarzyszeniem polskich regionów. Stara się ono wspierać idee samorządu terytorialnego, bronić wspólnych interesów województw oraz dążyć do społeczno-gospodarczego rozwoju polskich regionów. RAK

Iworyjskie perspektywy współpracy



Ambasador Wybrzeża Kości Słoniowej Houadja Léon Kacou Adom spotkał się 15 lutego w Poznaniu z wicemarszałkiem Wojciechem Jankowskim. Podczas rozmowy m.in. wskazano misje gospodarcze organizowane przez UMWW jako dowód zainteresowania wielkopolskiego biznesu rynkiem afrykańskim. Ta pierwsza wizyta w Wielkopolsce dyplomatycznego przedstawiciela WKS była związana z organizowaną przez Afrykańsko-Polską Izbę Handlową „ProAfrica” w dniach 19-24 marca misją gospodarczą do tego kraju. ABO

Zachować model

Marszałek apeluje w Brukseli o zachowanie wdrażania części unijnych funduszy przez regionalne samorządy.

Podczas lutowej sesji Komitetu Regionów w Brukseli marszałek Marek Woźniak, przewodniczący polskiej delegacji do tego gremium, zaapelował o zachowanie dotychczasowego modelu wdrażania polityki spójności w naszym kraju. Marszałek podkreślił, że rozwiązanie, w którym samorządy województw odpowiadają za dystrybucję części unijnej pomocy, dobrze się sprawdziło i zaowocowało wysoką efektywnością wydatkowania pieniędzy z UE.

Jako przedstawiciele polskich regionów mamy uzasadnione obawy o zachowanie w najbliższej przyszłości zdecentralizowanego modelu wdrażania polityki spójności w Polsce. Słyszymy z ust przedstawicieli rządu o potrzebie renowacji z Komisją Europejską umowy partnerstwa i programów regionalnych. Mamy obawy, że może to posłużyć do zmian modelu wdrażania i oddania decyzji dotyczących wdrażania w ręce przedstawiciela rządu w regionie – mówił Marek Woźniak. Zwracając się do odpowiedzialnej w Komisji Europejskiej za politykę spójności Coriny Crețu, stwierdził: – Apeluję do pani komisarz o zachowanie modelu zdecentralizowanego wdrażania EFRR i EFS w Polsce, jaki wynegocjowano i uzgodniono na lata 2014-2020. To dobry przykład upodmiotowie-



Marszałek Marek Woźniak i komisarz Corina Crețu w kulisach sesji Komitetu Regionów.

nia samorządu regionalnego odpowiedzialnego ustawowo za rozwój regionu.

Polska odniosła duży sukces we wdrażaniu funduszy unijnych i dlatego ważne jest, aby były one nadal implementowane przez osoby, które mają w tym doświadczenie – mówiła z kolei komisarz Crețu.

Do znaczenia regionów nawiązał podczas sesji KR także przewodniczący Rady Europejskiej Donald Tusk: – Silna Unia Europejska musi opierać się na silnych regionach, regionalizm jest antidotum na nacjonalizm i separatyzm. Silne samorządy świadczą o sile kraju, gdyż kraj to nie tylko stolica. ABO

WUP otwiera drzwi

12 marca Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu organizuje drzwi otwarte poświęcone funduszom unijnym.

W siedzibie urzędu przy ul. Kościelnej 37 w Poznaniu będzie można poznać szanse i nowe możliwości, jakie stwarzają projekty realizowane z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+.

W programie spotkania zaplanowano m.in.: informowanie o Europejskim Funduszu Społecznym, prezentację przykładów dobrych praktyk EFS, wskazywanie źródeł informacji (punkty informacyjne, strony internetowe, dokumenty i wytyczne programowe), dystrybucję materiałów promocyjnych o funduszach unijnych.

Zainteresowani będą mogli także wziąć udział w quizie wiedzy o UE i EFS.

Inną ofertę WUP przygotował natomiast dla studentów, którzy chcieliby latem pracować w Niemczech. Chętni na taki wyjazd (dla Wielkopolski przewidziano trzy miejsca) mogą się zgłaszać do 20 marca.

O wakacyjnej zatrudnieniu mogą ubiegać się studenci uczelni, którzy znają język niemiecki i zadeklarują gotowość do podjęcia pracy przez co najmniej dwa miesiące.

Oferowana praca wakacyjna to najczęściej zajęcia pomocnicze w rolnictwie, przy sprzątnięciu budynków, w hotelarstwie i gastronomii, w przemyśle. Warto taki wyjazd rozważyć, gdyż koordynatorem jest Federalny Urząd Pracy (ZAV) w Bonn, co oznacza, że praca jest legalna.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie www.wup-poznan.praca.gov.pl. RAK

Od tradycji do kompetencji

Tegoroczna XX edycja targów edukacyjnych, współorganizowanych przez samorząd województwa, potrwa na MTP od 18 do 20 marca.

Każdego roku targi edukacyjne odwiedza ponad 30 tys. osób. Wydarzenie przygotowane jest z myślą o młodych ludziach, którzy poszukują dla siebie najlepszej drogi dalszego kształcenia i o nauczycielach, chcących wymienić się doświadczeniami oraz poznać nowe trendy w edukacji. Targi pomagają też w promocji szkół, uczelni i placówek edukacyjnych.

Jubileuszowa edycja przedsięwzięcia organizowana jest pod hasłem „Od tradycji do kompetencji XXI wieku”. Ma upamiętniać doniosłe wydarzenie historyczne, Chrzczenie Polski sprzed 1050 lat, który w krąg kultury europejskiej.

Co z PROW?

Ministerstwo rolnictwa szuka dodatkowych pieniędzy dla Wielkopolski w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W lutym informowaliśmy na łamach „Monitora Wielkopolskiego” o projekcie rozporządzenia ministra rolnictwa i rozwoju wsi, które zakłada zmniejszenie puli pieniędzy dla Wielkopolski w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Według projektu tego dokumentu łączna pula dla naszego regionu skurczy się z 5,9 mln euro do 4,7 mln euro, w porównaniu z pierwszą wersją rozporządzenia z listopada 2015 roku.

W podobnej sytuacji znalazły się również inne duże województwa: lubelskie, małopolskie czy mazowieckie.

Samorządowcy zaprotestowali przeciwko takim rozwiązaniom, śląc pisma m.in. do rządu i ministerstwa. Odpowiedzialny za wdrażanie PROW 2014-2020 w naszym regionie wicemarszałek Krzysztof Grabowski spotkał się też w tej sprawie z wiceministrem rolnictwa Ryszardem Zarudzkim.

Ze wstępnych zapowiedzi wynika, że ministerstwo postara się poszukać dodatkowych pieniędzy, by wyrównać Wielkopolsce kwotę, którą przez projekt nowego rozporządzenia moglibyśmy stracić – informuje Krzysztof Grabowski. – Więcej szczegółów poznamy 18 marca, kiedy Ryszard Zarudzki odwiedzi nasz region.

Mniejsza pula pieniędzy dla Wielkopolski wiązałaby się zapewne ze zwolnieniem z Urzędu Marszałkowskiego części urzędników, co może oznaczać problemy we wdrażaniu PROW 2014-2020. RAK

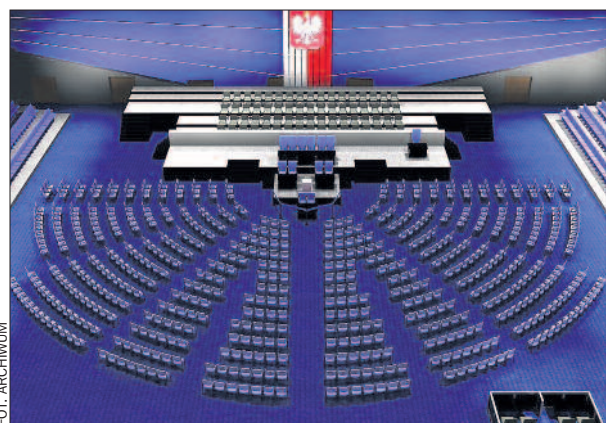


Wielkopolska w centrum wydarzeń

W kwietniu w Poznaniu, Gnieźnie i na Ostrowie Lednickim odbędą się główne uroczystości związane z 1050. rocznicą Chrztu Polski.

Choć spory historyków co do tego, gdzie dokładnie odbył się chrzest Mieszka I w 966 roku nie ustają, nie ulega wątpliwości, że działo się to na terenie Wielkopolski. Stąd też to nasz region będzie areną najważniejszych kwietniowych wydarzeń, związanych z obchodami 1050. rocznicy Chrztu Polski.

W wiele z tych przedsięwzięć organizacyjnie i finansowo zaangażowany jest samorząd województwa – bezpośrednio lub poprzez podległe instytucje kulturalne.



Sala Ziemi MTP 15 kwietnia ugości Zgromadzenie Narodowe.

Sesja sejmiku

Jak już informowaliśmy, sejmik ustanowił rok 2016 w Wielkopolsce Rokiem 1050. Rocznicy Chrztu Polski. „Pragniemy, by przy tej okazji popularyzowano wiadomości i pamięć o tym niezwykłym wydarzeniu i aby rok 2016 ukazał szczególne miejsce i rolę Wielkopolski w dziejach naszego kraju i Europy” – stwierdzili radni w przyjętym stanowisku.

Jednym z istotnych elementów służących realizacji powyższego wezwania będzie uroczysta sesja sejmiku. Odbędzie się ona 11 kwietnia w Teatrze Wielkim w Poznaniu, a towarzyszyć jej mają słowa wypowiedziane przez Jana Pawła II w 1997 roku na placu Mickiewicza w Poznaniu: „my jesteśmy stąd, skąd się Polska zaczęła”. Także w planowanym okolicznościowym stanowisku sejmiku znajdują się odniesienia nie tylko do wydarzenia z 966 roku, ale też do roli, jaką w kształtowaniu się polskiej państwowości przez stulecia odgrywali Wielkopolanie.

Na uroczyste obrady sejmiku zaproszeni zostali samorządowcy z całego regionu, przewodniczący sejmików i marszałkowie innych polskich województw, hierarchie Kościoła katolickiego, przedstawiciele świata nauki, kultury i gospodarki.

Głos dzwonu

Centralne uroczystości państwowe i kościelne rozpoczną się 14 kwietnia na Ostrowie Lednickim i w Gnieźnie.

Od rana w gnieźnieńskim seminarium obradować będzie Konferencja Episkopatu Polski. Natomiast o godzinie 14.45 rozpocznie się jubileuszowa celebrowanie na lednickiej „wyspie władców” gdzie po raz pierwszy zabrzmiał odlany specjalnie na tę okazję dzwon „Mieszko i Dobrawa”.

– To jest dzwon jubileuszowy, a przede wszystkim symbol dynastii piastowskiej i Wielkopolski jako kolebki naszego państwa – mówi dyrektor Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy prof. Andrzej Wyrwa.



Samorząd województwa jest partnerem wydarzeń 16 kwietnia na poznańskim stadionie.

O godz. 17 rozpocznie się uroczysta eucharystia w gnieźnieńskiej katedrze, a na godz. 20 zaplanowano w Instytucie Kultury Europejskiej emisję filmu o chrzcie Mieszka.

Po raz pierwszy

15 kwietnia obchody przeniosą się do Poznania, gdzie przez dwa dni swoje spotkanie będzie kontynuować Episkopat Polski.

O godzinie 12 w Sali Ziemi MTP rozpoczną się uroczyste obrady Zgromadzenia Nar-



Dzwon „Mieszko i Dobrawa” zabrzmiał na Ostrowie Lednickim.

owego – będzie to pierwszy w historii przypadek wspólnego posiedzenia Sejmu i Senatu poza Warszawą. Mają w nim wziąć udział m.in. prezydent RP, rząd, przedstawiciele europejskich parlamentarzystów, dyplomaci. Zaplanowano tam premierowe wykonanie przez Filharmonię Poznańską jubileuszowego „Oratorium 966.pl”.

Po popołudniowej procesji maryjnej z kościoła farnego do katedry, o godzinie 17 rozpocznie się w niej uroczysta msza św.

Na stadionie

16 kwietnia to poznański INEA Stadion będzie przez cały dzień miejscem jubileuszowych wydarzeń. Już przed południem rozpocznie się tam muzyczno-modlitewne spotkanie, którego kulminacją będzie o godzinie 14 eucharystia połączona z chrztem dorosłych. Instrumentaliści i chórzycy utworzą jubileuszową orkiestrę składającą się z 1050 osób. Zabrzmia specjalnie skomponowane na tę okazję utwory. Odbędzie się też finał

akcji charytatywnej „Gasimy pragnienie Sudanu” (szczegóły na pragnieniesudanu.pl).

W drugiej części stadionowych wydarzeń, która rozpocznie się o godzinie 19, obejrzyć będzie można przygotowany przez poznański Teatr Muzyczny musical „Jesus Christ Superstar”. W tej rock operze Andrew Lloyd Webbera i Tima Rice’a w roli tytułowej wystąpi Marek Piekarczyk z TSA. – Cała ta ponadtyślatnia wędrówka naszego narodu, i moja własna, zamyka się symbolicznie w tej roli, która pozwala mi wrócić do korzeni, wspólnie z innymi radować się i świętować rocznicę Chrztu Polski – mówi artysta.

Ważne adresy

Rejestracja na każdą z części „stadionowych” obchodów odbywa się przez stronę internetową stadion2016.pl.

Natomiast informacje na temat wszystkich jubileuszowych wydarzeń w kraju (a są to setki przedsięwzięć naukowych, kulturalnych i religijnych) można znaleźć na stronie chrzest966.pl.

Z kolei na specjalnym portalu www.chrzcielnicapolski.pl zamieszczane są wiadomości o tym, co dzieje się w Gnieźnie i na Lednicy. A dzieje się naprawdę sporo. Warto wspomnieć choćby o odbywającym się w dniach 11-13 marca X Jubileuszowym Zjeździe Gnieźnieńskim czy też o otwartej właśnie w Muzeum Początków Państwa Polskiego wystawie „Chrzest – św. Wojciech – Polska. Dziedzictwo średniowiecznego Gniezna”. ABO

Kto pomógł złamać kody Enigmy?

Wielkopolska wystawa nadal pozwala przywracać pamięć o polskich pogromcach niemieckiej maszyny szyfrującej.

Kilka miesięcy temu pisaliśmy o światowym sukcesie przygotowanej przez samorząd województwa ekspozycji „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”, przywracającej pamięć o poznańskich matematykach, którzy w znaczącym stopniu przyczynili się do złamania kodów niemieckiej maszyny.

W ostatnim czasie pojawiły się kolejne echa zagranicznych odsłonek tej prezentacji. Na początku 2016 roku



Pokazywana w Belgradzie wystawa „Enigma. Decipher Victory” cieszyła się sporym zainteresowaniem publiczności.

wystawa o pogromcach Enigmy – dzięki zaangażowaniu polskiej ambasady w Serbii – była pokazywana w Belgradzie. Zainteresowanie tą ekspozycją sprawiło, że jeszcze w tym roku planowane są kolejne odsłony w największych serbskich miastach.

Z kolei pokłosiem prezentacji wystawy w Ameryce było zainteresowanie tematem przez prasę anglosaską (m.in. artykuł w brytyjskim „The Telegraph”). W ślad za tymi publikacjami do przedwojennych dokonań zespołu poznańskiego Biura Szyfrów powróciły również media ogólnopolskie. ABO

Wspieramy ukraińskich samorządowców

Z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi zarządzania województwem oraz z działalnością organizacji samorządowych zapoznawali się w Wielkopolsce goście z Ukrainy.

Liderzy reformy samorządowej na Ukrainie przebywali w naszym regionie w dniach 3-4 marca, w ramach ogólnopolskiej wizyty studyjnej „Polskie doświadczenia wsparcia i roli stowarzyszeń samorządowych oraz rozbudowa ich potencjału”.

W Urzędzie Marszałkowskim Ukraincy zapoznali się z działalnością mających siedzibę w Poznaniu organizacji:

Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych, Związku Miast Polskich, Związku Gmin Wiejskich RP. Wysłuchali też prelekcji poświęconych m.in. zadaniom województwa, budżetowi, planowaniu przestrzennemu i strategicznemu oraz zarządzaniu projektami.

Podczas spotkania w Poznaniu nasz region, zwłaszcza jego rolę w kształtowaniu polskiej samorządności, zaprezentowała gościom ze wschodu członek zarządu województwa Marzena Wodzińska.

Ukraińcy odwiedzili również gminę Rakoniewice i powiat grodziski. ABO

Sejmikowe pytania

Przedstawiamy tematy, które radni poruszali 29 lutego, podczas XV sesji sejmiku, w ramach punktu „interpelacje i zapytania”.



Waldemar Ignasiński (PiS) pytał o aktualizację planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego i czy przewiduje się zmianę podziału na regiony dotyczące zagospodarowania odpadów.



Zbigniew Czerwiński (PiS) interpelował w sprawie projektu informatyzacji szpitali, wnioskując o informacje dotyczące wykonawców, stanu zaawansowania prac oraz ewentualnych problemów w realizacji przedsięwzięcia.



Marek Sowa (PiS) w swoim wystąpieniu poruszył kwestie dotyczące: polityki kadrowej Kolei Wielkopolskich, modernizacji jednego z oddziałów szpitala w Kościanie, dostępu do szerokopasmowego internetu w województwie.



Dariusz Szymczak (PiS) również interpelował w sprawie posunięć kadrowych zarządu Kolei Wielkopolskich, a także w kwestiach dotyczących modernizacji drogi gruntowej Racławki – Chocicza Mała oraz przekształceń własnościowych w OPEN.



Wiesław Szczepański (SLD-UP) jako kolejny radny mówił o sytuacji w Kolejach Wielkopolskich, a ponadto pytał o tworzenie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych przez spółkę Szpitale Wielkopolski.



Kazimierz Pałasz (SLD-UP) pytał o możliwość dofinansowania wyjazdu samorządowców ze Starego Miasta do Brukseli. Przekazał też marszałkowi podziękowania wystosowane przez wójta gminy Wierzbiniek z okazji 25-lecia samorządu.



Jan Pikulik (PSL) poinformował o wystosowaniu do marszałka województwa przez grupę inicjatywną petycji dotyczącej budowy ronda na skrzyżowaniu dróg (w tym wojewódzkich nr 194 i nr 242) w Kosztowie w gminie Wyrzysk.



Mirosława Kaźmierczak (PSL), powołując się na postulaty wysuwane przez mieszkańców sołectwa Boguszyn, interpelowała w sprawie remontu drogi wojewódzkiej nr 436 w gminie Nowe Miasto.



Leszek Bierła (PiS) pytał o tryb obsadzenia, przesłanki wyboru kandydatów oraz zarobki zatrudnionych niedawno w podległych województwu jednostkach: wiceprezesa FRiPWW i dyrektora WORD w Poznaniu.



Mirosława Rutkowska-Krupka (PO) interpelowała w sprawie problemów ze skorzystaniem z funduszy unijnych na termomodernizację DPS-ów i domów dziecka oraz w kwestii budowy połączenia dróg krajowych nr 10 i nr 11 z Kamionki do Śmiłowa.



Zofia Itman (PiS) poruszyła kwestie: dyżurów wiceprzewodniczących sejmiku, sprzętu do dezynfekcji w szpitalach, zwolnienia kierownika Oddziału Neurochirurgii WSZ w Koninie, zatrudnienia zastępcy dyrektora konińskiego WORD, zmiany kategorii drogi nr 3205P, drogi dojazdowej do gruntów rolnych w gminie Rzgów.



Waldemar Witkowski (SLD-UP) w pisemnej interpelacji pytał o to, na jakim etapie realizacji jest budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 445 Ostrów Wielkopolski – Odolanów. **ABO**

Nie zmieniać granic!

Sejmik wyraził dezaprobatę wobec planów utworzenia województwa środkowopomorskiego, podziału Wielkopolski i odłączenia od niej powiatu złotowskiego.

Radni województwa wielkopolskiego w przyjętym podczas lutowej sesji stanowisku wyrazili zdecydowany sprzeciw wobec planów utworzenia województwa środkowopomorskiego, podziału Wielkopolski i odłączenia od niej powiatu złotowskiego. Swoje poparcie wyrazili także obecni na posiedzeniu samorządowcy ziemi złotowskiej.

„Sejmik Województwa Wielkopolskiego zdecydowanie opowiada się za nienaruszalnością spójności terytorialnej, utrzymaniem integralności i niepodzielnością województwa wielkopolskiego, a w szczególności przeciwko oddzieleniu powiatu złotowskiego od Wielkopolski i włączeniu go do nowego województwa” – czytamy w dokumencie. Radni sprzeciwiają się również tworzeniu nowych województw: „Wyrażamy dezaprobatę dla koncepcji nowego podziału administracyjnego kraju, zmierzającego do zmiany dotychczasowych granic administracyjnych i wydzielenia mniejszych, a tym samym słabszych województw”.

Apel związany jest z wypowiedziami przedstawicieli PiS o możliwości zmian granic województw (podczas sesji wspomniano także o koncepcji utworzenia województwa środkowopomorskiego, obejmującego m.in. ziemię kaliską).

– Chociaż nie ma oficjalnego stanowiska rządu w tej sprawie, to jednak uważamy, że musimy wyartkułować naszą opinię: zarówno samorządu województwa, jak i samorządu ziemi złotowskiej. Uważamy, że Złotowszczyzna powinna pozostać w Wielkopolsce, bo może na tym skorzystać – mówił marszałek Marek Woźniak, pomysłodawca stanowiska. – Obawiamy się odłączenia ziemi złotowskiej od naszego województwa, m.in. z powodu możliwości naru-



Starosta złotowski Ryszard Gołowski podkreślał na forum sejmiku dobrą współpracę lokalnych samorządowców oraz przedstawicieli województwa.

szenia wynegocjowanych z Brukselą programów regionalnych, dotyczących określonego terytorium.

Zdaniem marszałka zmiana obszaru województw i konieczność ponownego procedowania wszystkich regionalnych programów operacyjnych opóźniłaby uruchomienie pieniędzy wspólnotowych dla regionu, co zagrażałoby możliwości wykorzystania przez Polskę eurofunduszy z obecnej perspektywy finansowej.

Projekt stanowiska poparli w dyskusji m.in. radni PO i samorządowcy z północy Wielkopolski.

– Wywołana w kraju debata o możliwej zmianie granic administracyjnych tworzy niepotrzebny niepokój na Zło-

towszczyźnie – zauważył starosta złotowski Ryszard Gołowski. – My nie chcemy być pozbawieni funduszy unijnych i wojewódzkich na rozwój naszego subregionu. Dostrzegamy je i od 17 lat współpracujemy z dobrym skutkiem.

Reprezentująca pilski subregion wiceprzewodnicząca sejmiku Mirosława Rutkowska-Krupka (PO) pytała: – Po co psuć to, co zostało już zbudowane i dobrze funkcjonuje? Czy warto burzyć dotychczasowe struktury?

Mieszkaniec Złotowszczyzny radny Henryk Szopiński (PO) stwierdził: – Z Wielkopolską mamy bardzo dobre relacje gospodarcze i kulturalne. Od 17 lat budujemy wspólne więzi.

Sceptycznie z kolei zaproponowaną uchwałę ocenili przedstawiciele PiS.

– Nie sądziłem, że będę uczestniczył w spektaklu politycznym. Czy decyzja o nowym podziale administracyjnym już gdzieś zapadła, czy to temat wywołany przez państwa? – zastanawiał się radny Włodzisław Ignasiński (PiS).

– Na razie mamy tylko inicjatywę dwóch miast: Słupska i Koszalina, które czują się niedowartościowane, ale ten pomysł pojawia się od kilkunastu lat – dodał Zbigniew Czerwiński (PiS). – Nikt nie będzie siłą odrywał Złotowszczyzny.

– Szukałem podstawy prawnej dla tego typu uchwały sejmiku, ale to nie są nasze kompetencje, podobnie zresztą jak żadnego innego samorządu, tylko władz centralnych – zauważył przewodniczący klubu radnych PiS Dariusz Szymczak. – Dzisiejsza dyskusja jest zbędna, bo nie ma żadnych prac nad zmianą województw.

– Nie tylko rząd powinien decydować o tym, co będzie się działo na danym terenie, ale ważna jest też wola mieszkańców wyrażona w referendum – ripostował szef klubu radnych PO Rafał Żelanowski.

Ostatecznie stanowisko przyjęto zdecydowaną większością głosów, przeciw była tylko Zofia Itman z PiS, a od głosu wstrzymali się jej klubowi koledzy. Dokument zostanie wysłany do parlamentu i rządu.

By podkreślić dobre relacje Złotowszczyzny z Wielkopolską, 24 lutego powiat złotowski odwiedzili marszałek Marek Woźniak i wicemarszałek Wojciech Jankowiak. Podczas rozmów z samorządowcami omówiono m.in. projekt powyższego stanowiska sejmiku, największe zrealizowane przedsięwzięcia oraz plany inwestycyjne gmin i samorządu województwa na kolejne lata. **RAK**

Nowocześnie w Witaszyczkach

W gminie Jarocin powstał świetnie wyposażony zakład przetwarzania odpadów.

Podczas sesji radni przegłosowali uchwałę sejmiku zmieniającą Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017. Korekta polega na dopisaniu do listy tzw. instalacji regionalnych zbudowanej w Witaszyczkach (gmina

Jarocin) Zakładu Zagospodarowania Odpadów Jarocin.

Na działce o powierzchni 20 ha powstał jeden z najnowocześniejszych zakładów przetwarzania odpadów w Polsce. Zbudowano między innymi linię do sortowania śmieci, kwaterę do ich składowania oraz instalację kogeneracyjną, która pozwoli pozyskać energię elektryczną i ciepłą na potrzeby zakładu. **RAK**

Pieniądze na promocję rzek

Sejmik przeznaczył pieniądze na rewitalizację międzynarodowej drogi wodnej E 70, prowadzącej przez Wielkopolskę i łączącej Europę Zachodnią z rejonem Kaliningradu.

Od kilku lat samorządowcy z pięciu województw starają się inwestować w odbudowę szlaku. Koordynatorem działań jest województwo pomorskie, które ma największe

doświadczenie w zakresie rewitalizacji szlaków wodnych, np. Pętli Żuławskiej.

Radni zgodzili się przekazać województwu pomorskiemu pieniądze (maksymalnie 50 tys. zł) na ten cel.

Droga wodna E 70 jest zaniedbana: w budżecie państwa od lat brakuje pieniędzy na pogłębianie koryta rzek, inwestycje w służby czy remonty infrastruktury brzegowej. **RAK**

Obsadzili prezydya

Mimo towarzyszących temu wcześniej emocji sejmik jednogłośnie przyjął uchwałę wskazującą przewodniczących oraz wiceprzewodniczących komisji.

Podczas lutowej sesji radni przyjęli uchwałę w sprawie wyboru przewodniczących i wiceprzewodniczących komisji stałych sejmiku. Na czele Komisji Statutowej stanął Dariusz Szymczak z PiS. Wiceszefem Komisji Edukacji i Nauki został Sławomir Hinc z PiS, a Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Ryszard Napierała z PSL. Nieobsadzona pozostała funkcja przewodniczącego Komisji Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego.

Wakaty w prezydiach komisji powstały pod koniec ubiegłego roku, gdy z mandatów radnych zrezygnowali wybrani do parlamentu członkowie klubu PiS. Radni PiS postulowali (bez efektu) wybór nowych osób na te stanowiska już w styczniu. Teraz zaś zgłosili do porządku obrad sesji własny projekt uchwały, proponując wybór Sławomira Hinc i Dariusza Szymczaka, a dodatkowo też – Zbigniewa Czerwińskiego na szefa komisji zdrowia. Na tę ostatnią kandydaturę nie chciała zgodzić się koalicja. Oficjalnym powodem jest to, że samorząd czeka na akceptację przez premier zmian w statucie województwa, przewidujących podział tej komisji na dwie mniejsze.



Przewodnicząca sejmiku Zofia Szalczyk (na zdjęciu – podczas otwarcia lutowej sesji) podziękowała szefom klubów za to, że udało się znaleźć porozumienie w sprawie obsady komisyjnych prezydów.

Przed sesją przewodniczący sejmikowych klubów zdołali jednak uzgodnić opisane na wstępie kompromisowe rozwiązanie, które ostatecznie sejmik przyjął jednogłośnie.

Wcześniej, podczas konferencji prasowej, radni PiS skrytykowali koalicję PO-PSL za przedłużanie procedury uzupełnienia wakatów w prezydiach komisji. Przedstawili wyliczenia i wykresy, mające udowodnić, że w prezy-

diach komisji sejmowych i senackich (gdzie samodzielna większością dysponuje PiS) opozycja została potraktowana lepiej niż ta w wielkopolskim sejmiku.

– Widać tę rzekomo „gwałconą demokrację” w parlamencie i sejmikową „demokrację w rozkwicie” – komentował Zbigniew Czerwiński.

Do tych zarzutów nawiązał podczas sesji marszałek Ma-

rek Woźniak, przytaczając statystyki dotyczące sejmiku województwa podkarpackiego (jedynego, w którym rządzi PiS). – Tam w czterosobowym prezydium sejmiku trzech radnych jest z PiS, a jeden niezrzeszony. Na dziesięciu przewodniczących komisji PiS obsadził... dziesięciu – wyliczał marszałek. I komentował: – To jest demokracja PiS na poziomie regionalnym. ABO

Czy i jak wspierać spółkę akcyjną?

Opozycja zgłosiła zastrzeżenia do przekazania przez województwo pieniędzy na sprzęt spółce OPEN.

Podczas lutowej sesji sejmik – wśród przyjętych zmian w budżecie województwa – zaakceptował m.in. kilka wydatków na sprzęt do podległych mu jednostek służby zdrowia. Emocje wzbudziło przekazanie 200 tys. zł Ośrodkowi Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów w Poznaniu na zakup stacji opisowej w mammobusie.

OPEN został bowiem przekształcony najpierw w spółkę z o.o., a ostatnio w spółkę akcyjną, z częściowym udziałem województwa. W związku z tym radni PiS uznali, że jeżeli w spółce dochodzi do inwestycji, to powinni w nich partycypować proporcjonalnie wszyscy udziałowcy. Radny Zbigniew Czerwiński zgłosił poprawkę, by wspomniane 200 tys. zł przenieść do rezerwy. Sejmik większością głosów odrzucił tę propozycję

i przyznał pieniądze ośrod-kowi.

Przy okazji wywołana została dyskusja o aktualnej strukturze właścicielskiej OPEN. – Z dostępnych dokumentów nie wynika to jasno. Być może województwo nie ma już większości udziałów w spółce, a w rzeczywistości dokonała się tak zwana prywatyzacja menedżerska, bo udziały ma tam fundacja powiązana z prezesem OPEN – alarmowali radni PiS.

– Województwo zawsze będzie posiadało bezpieczny pakiet, pozwalający na kontrolowanie spółki, a komercjalizacja OPEN była po to, by pozyskać dodatkowe, zewnętrzne fundusze na inwestycje – zapewniał podczas sesji członek zarządu województwa Leszek Wojtasiak.

To nie przekonowało radnych PiS, a szef ich klubu Dariusz Szymczak wnioskował, by sprawę skontrolowała Komisja Rewizyjna. ABO

Oni wystąpią w Pile

Wiadomo już, które z marszałkowskich instytucji kultury zaprezentują w tym roku swój repertuar mieszkańcom północnej części naszego regionu.

Decyzję o tym podjęli radni sejmiku, akceptując podczas lutowej sesji stosowne sumy w budżecie województwa. Polegają one na podziale odłożonej na to w rezerwie celowej kwoty 200 tys. zł pomiędzy poszczególne placówki kulturalne.

Dzięki temu wiadomo, że na scenie Regionalnego Centrum Kultury „Fabryka Emocji” w Pile swój repertuar zaprezentują w trakcie 2016

roku: Teatr Wielki i Teatr Nowy z Poznania, Teatr im. Aleksandra Fredry z Gniezna, Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego z Kalisza, Polski Teatr Tańca – Balet Poznański, Orkiestra Kameralna Polskiego Radia „Amadeus” oraz Filharmonia Poznańska.

W Pile nie funkcjonuje żadna instytucja artystyczna podległa samorządowi województwa. Stąd od kilku lat sejmik rezerwuje w budżecie regionu odpowiednią sumę, która ułatwia pilanom zapoznanie się z propozycjami repertuarowymi marszałkowskich teatrów i orkiestr. ABO

Zmiana w radzie WFOŚiGW

Sejmik podjął w lutym uchwałę dotyczącą zmiany przewodniczącego rady nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

O zmianach w radzie nadzorczej poznańskiego WFOŚiGW debatowano podczas styczniowej sesji sejmiku, ale wówczas nie doszło do głosowania, bo przeniesiono je na luty. Tym razem wątpliwości już nie było i radni większością głosów zdecydowali o odwołaniu dotychczasowej szefowej rady i powołaniu nowej osoby na to stanowisko.

Przypomnijmy, że członków rady powołuje sejmik, ale wskazanie kandydata na jej przewodniczącego należy do kompetencji ministra środowiska. Po ubiegłorocznej zmianie rządu nowy szef resortu środowiska wskazał na to stanowisko w poznańskim WFOŚiGW Marka Haliniaka, który zastąpił Małgorzatę Szymborską. RAK

Komisja Kultury obradowała w Gnieźnie



Muzeum Początków Państwa Polskiego oraz Teatr im. Aleksandra Fredry – funkcjonowanie tych dwóch gnieźnieńskich instytucji kultury samorządu województwa wielkopolskiego było tematem lutowego, wyjazdowego posiedzenia sejmikowej Komisji Kultury. Radni obradowali 17 lutego w siedzibie gnieźnieńskiego muzeum. Działalność i specyfikę tej instytucji przybliżył członkom komisji jej dyrektor Michał Bogacki. Mowa była m.in. o planach inwestycyjnych muzeum (w dużej części związanych z unijnym dofinansowaniem w ramach WRPO 2014-2020), projektowanych wydarzeniach wystawienniczych (w tym tych związanych z 1050. rocznicą Chrztu Polski) oraz przedsięwzięciach popularyzatorsko-edukacyjnych, które muzeum podejmuje także w plenerze. Z kolei o funkcjonowaniu teatru w Gnieźnie opowiedzieli jego dyrektor Joanna Nowak i jej zastępca Łukasz Gajdzis. Skupiono się na przeprowadzanej od dwóch lat modyfikacji profilu tej placówki. Zmiana repertuaru, godzin spektakli, grupy odbiorców i części realizatorów spowodowały, że teatr gnieźnieński zaczyna być dostrzegany także w kraju, a nawet za granicą (czego dowodzą choćby niedawne udane występy w Brazylii). ABO

To już koniec kolegów dla nauczycieli

Szkoły, których zadaniem było kształcenie w wygodnym trybie nauczycieli języków obcych, ostatecznie odchodzą do lamusa.

Podczas lutowej sesji radni przyjęli uchwałę sejmiku w sprawie zamiaru likwidacji Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych we Wrześni.

Nauczycielskie kolegia językowe straciły rację bytu w związku ze zmianami wprowadzonymi w polskim ustawodawstwie. Pozostałe tego typu placówki podlegające samorządowi wojewódz-

stwa zostały zlikwidowane już wcześniej. Wrzezińska szkoła jest ostatnią, które jeszcze funkcjonowała. W trybie zao-cnym, na ostatnim roku nauki, kształci się tam aktualnie 26 słuchaczy. Na obecny i poprzedni rok szkolny nie przeprowadzano już bowiem naborów.

Według zapisów sejmikowej uchwały, formalna likwidacja szkoły zaplanowana jest z końcem września bieżącego roku. Prawo wymaga jednak, by zainteresowanych powiadomić o tym fakcie z odpowiednim wyprzedzeniem. ABO

Baza w Michałkowie



FOT. ARCHIWUM

Baza w Michałkowie będzie drugim w Wielkopolsce miejscem stacjonowania śmigłowca LPR.

Marszałek Marek Woźniak i dyrektor Lotniczego Pogotowia Ratunkowego Robert Gałązkowski podpisali w Ostrowie Wielkopolskim umowę w sprawie powstania stałej bazy LPR w pobliskim Michałkowie.

W spotkaniu, które odbyło się 1 marca, uczestniczył też starosta ostrowski Paweł Rajski.

Finalizujemy etap, który ma przyczynić się do tego, by w Michałkowie stacjonował jeden ze śmigłowców LPR. Warunkiem jego otrzymania było sfinansowanie bazy. Takie zadanie podjęliśmy w partnerstwie z samorządami lokalnymi – mówił marszałek. – Głównym partnerem jest starosta ostrowski, ale poprosiliśmy o współpracę 109 lokalnych samorządów, aby zechciały partycypować w tej inwestycji. Chcemy wspólnie, jako samorząd wojewódzki i samorządy lokalne przeznaczyć określone kwoty z budżetów dla poprawy poziomu bezpieczeństwa naszych mieszkańców.

Jestem pod dużym wrażeniem tej wielkopolskiej solidarności i przeprowadzenia zbiórki na ten cel – chwalił z kolei wielkopolskich samo-

ządowców szef LPR. – Dzięki temu już za kilka miesięcy do Michałkowa trafi najnowszej generacji śmigłowiec wart 28 mln zł.

Budowa bazy będzie kosztować około 6 mln zł. Przynajmniej połowę tej kwoty zapewni samorząd województwa.

O tym, że jedna z trzech nowych baz LPR powstanie w podostrowskim Michałkowie, informowaliśmy już w ubiegłym roku. Będzie to drugie w naszym regionie, po poznańskim Ławicy, miejsce stacjonowania ratowniczego śmigłowca, co poprawi bezpieczeństwo medyczne mieszkańców tej części województwa.

– Cieszę się, że udało się nam wywalczyć tak potrzebną dla południowej Wielkopolski decyzję – mówił wtedy, towarzyszący ogłaszającemu decyzję wiceministrowi zdrowia Sławomirowi Neumanowi, marszałek Marek Woźniak. – To podczas posiedzenia Konwentu Marszałków w Poznaniu zapadła decyzja, że będziemy zabiegać o zagęszczenie siatki baz śmigłowców ratunkowych, bo istniały w Polsce miejsca, do których ekipa ratunkowa docierała zbyt długo. ABO

Radioterapia dla Piły

Za dwa lata nad Gwdą, w pobliżu szpitala, powstanie nowoczesny ośrodek leczenia nowotworów.

Budowa ośrodka radioterapii w Pile jest drugim – po placówce w Kaliszu (która od niedawna zaczęła przyjmować pacjentów z nowotworami) – etapem realizacji programu „Poprawa dostępności i jakości świadczeń w zakresie radioterapii i onkologii w województwie wielkopolskim”. Radni sejmiku zdecydowali przed laty o realizacji tych przedsięwzięć (w planach są też ośrodki radioterapii w Lesznie i Koninie), by pacjenci nie musieli dojeżdżać na leczenie do Poznania z najdalszych zakątków Wielkopolski.

Inwestycja w pilską placówkę jest możliwa dzięki porozumieniu między województwem wielkopolskim (które wyłoży około 20 mln zł), powiatem pilskim, szpitalem w Pile, Wielkopolskim Centrum Onkologii a miastem Piła. Nowy ośrodek ma realizować procedury radioterapii onkologicznej, prowadzić poradnictwo onkologiczne i szeroko rozumianą profilaktykę nowotworów złośliwych, obsługując dziennie około 120-160 pacjentów. Dalsze plany przewidują utworzenie w pilskim szpitalu oddziału onkologii na 22 łóżka, zintegrowanego z ośrodkiem radioterapii łącznikiem.

Umowę na budowę filii WCO, której koszt oszacowano na 20,7 mln zł (bez sprzętu), podpisano 15 lutego.

Nowoczesny, dwukondygnacyjny obiekt o powierzchni



FOT. SPA SADOWSKI SADOWSKA

Dwukondygnacyjny budynek ośrodka radioterapii w Pile o powierzchni całkowitej 3,6 tys. metrów kw. ma zostać oddany do użytku w lutym 2018 r.

całkowitej 3,6 tys. metrów kw. powstanie w okresie 24 miesięcy na działce wydzielonej z istniejącego przy ul. Rydygiera kompleksu szpitalnego.

– W Pile mają być prowadzone m.in. zabiegi teloradioterapii, dlatego po raz pierwszy będziemy współpracowali z Państwową Agencją Atomistyki. W budynku ośrodka ze specjalnego tzw. ciężkiego betonu wykonamy dwa bunkry, których grubość ścian będzie dochodziła do 2 metrów – wyjaśnia Michał Nickel, prezes realizującej przedsięwzięcie firmy PTB Nickel.

Jak wygląda projekt ośrodka?

Część techniczną i główne pomieszczenia higieniczno-sanitarne personelu zlokalizowano na poziomie piwnicy. Na parterze umieszczono m.in. dwa bunkry dla akceleratorów, pomieszczenia symulatora i tomografu komputerowego, hol główny z recepcją i szatnią, poczekalnię i przebieralnię dla pacjentów, gabinety lekarskie i zabiegowe oraz salę dydaktyczną i telekonferencyjną.

– Pierwsze piętro zajęły przede wszystkim poradnie i pracownie diagnostyczne oraz poczekalnie. Nad bunkrami

akceleratorów zaprojektowaliśmy zielony dach, widoczny z okien wyższego budynku istniejącego szpitala – precyzuje architekt Grzegorz Sadowski, projektant ośrodka.

Cały obiekt będzie dostępny dla osób niepełnosprawnych. Przewidziano też nowoczesny hostel dla pacjentów i gości, z osobnym wejściem w północnej części budynku. Poza 10 dwuosobowymi pokojami z własnymi łazienkami, w hostelu zaprojektowano tzw. dzienną strefę wspólną z aneksem kuchennym, pokojem pielęgniarki oraz pomieszczeniami klubowymi i sanitarnymi. RAK

Goście z Hesji w południowej Wielkopolsce

O tym, jak szeroki jest zakres współpracy partnerskich (od ponad 15 lat) regionów Wielkopolski i Hesji, świadczy bogaty program lutowej wizyty w naszym regionie niemieckiej delegacji.

Hescy goście, na czele z sekretarzem stanu ds. europejskich Markiem Weinmeisterem, przebywali w Wielkopolsce od 17 do 20 lutego. Była to okazja do spotkań z marszałkiem Markiem Woźniakiem (uczestniczyła w nim też minister spraw federalnych i europejskich Hesji Luccia Puttrich), a także z przewodniczącą sejmiku Zofią Szalczyk.

Najwięcej jednak czasu hescy goście spędzili, w towarzystwie członków zarządu województwa Marzeny Wodzińskiej, w południowej Wielkopolsce, gdzie rozmowy dotyczyły ekonomii społecznej, edukacji (w tym głównie



FOT. ARCHIWUM UNIW

Wielkopolsko-heskie rozmowy dotyczyły m.in. szkolnictwa zawodowego.

szkolnictwa zawodowego), ochrony przyrody, gospodarki i kultury.

Minister Weinmeister spotkał się z reprezentantami firm z Nowego Tomysła, Pleszewa i Nowych Skalmierzyc oraz wspierającymi proinwestycyjne działania przedsta-

wicielami wielkopolskich samorządów. W Kaliszu wziął udział we współorganizowanym przez poznański ROPS spotkaniu poświęconym ekonomii społecznej. Zapoznał się też z działalnością Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego,

Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu oraz (w pałacu w Antoninie) – kaliskiego CKiS. Z kolei o kształceniu zawodowym rozmawiano przy okazji wizyty w ostrowskim Zespole Szkół Transportowo-Elektrycznych. ABO

25 lat w Wierzbinku

W wielkopolskim Wierzbinku świętowano uroczystość 25-lecia samorządu.

Sejm uchwalił ustawę o samorządzie terytorialnym 8 marca 1990 r., a 27 maja przeprowadzono pierwsze wybory władz samorządowych. W gminie Wierzbinek jubileusz reformy administracyjnej świętowano 6 lutego.

Uroczystość zainaugurowała msza święta odprawiona w kościele w Sadlnie w 10. rocznicę śmierci Pawła Kurza – wieloletniego wójta gminy Wierzbinek i radnego sejmiku województwa w latach 1998-2002. Po mszy w Boguszycach na ścianie hali sportowej odsłonięto tablicę upamiętniającą śp. Pawła Kurza.

Wójt Wierzbinka Paweł Szczepankiewicz w okolicznościowym wystąpieniu przypomniał początki powstawania samorządności w gminie oraz zmiany zachodzące na jej terenie na przestrzeni ostat-



FOT. ARCHIWUM UG WIERZBINEK

W Boguszycach odsłonięto tablicę upamiętniającą śp. Pawła Kurza.

nich lat. Uczestnicy spotkania wysłuchali także referatu o 25-leciu samorządności, który wygłosił Maciej Kozik, dyrektor Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu. Uroczystość była też okazją do podziękowań (dla urzędów, instytucji, mediów) za pracę na rzecz społeczności gminy Wierzbinek i wkład w rozwój demokracji lokalnej. RAK

Kto jest kim u marszałka

Jak wygląda aktualna struktura kierownicza samorządowej administracji regionu?

W samej strukturze organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego od czasu, gdy po raz ostatni publikowaliśmy naszą infografikę, nic się nie zmieniło. Pojawiły się jednak nowe twarze wśród dyrektorów poszczególnych jednostek w urzędzie, dlatego postanowiliśmy zaprezentować aktualny stan kadry kierowniczej w regionalnej administracji.

Jak już pisaliśmy przed miesiącem – nowych szefów mają Departament Administracyjny i Departament Kultury. Stery tego pierwszego objęła Jolanta Kozubowicz, natomiast

sprawami kultury zajmuje się obecnie Włodzimierz Mazurkiewicz.

W ostatnich tygodniach rozstrzygnięto natomiast konkurs na dyrektora Departamentu Edukacji i Nauki UMWW. Wygrała go Dorota Kinal – do jesieni wicewojewoda wielkopolska, a wcześniej m.in. wicekurator oświaty. Dyrektorskie obowiązki w departamencie objęła ona 1 marca.

Ponieważ wciąż zdarzają się jeszcze pomyłki, przypominały przy okazji, że w ubiegłym roku samorząd województwa przeprowadził się do nowo wybudowanej siedziby. Oficjalnie od 1 lipca



W biurze przy al. Niepodległości 34 funkcjonują sejmik, zarząd województwa oraz marszałkowskie departamenty i biura.

zmieniony adres Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego to: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań.

W biurze zlokalizowanym w sąsiedztwie dawnego hotelu Polonez, u zbiegu al. Niepodległości oraz ulic św. Barbary i Kościuszki, ma swoją siedzibę sejmik województwa; tu znajdują się gabinety wszystkich członków zarządu województwa oraz – rozsiadane wcześniej po różnych lokalizacjach w Poznaniu – marszałkowskie biura i departamenty.

Wyjątek to Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, któ-

rego urzędnicy pracują w jednej ze „starych” siedzib UMWW, przy al. Niepodległości 18, a także Biuro Informacyjne Województwa Wielkopolskiego w Brukseli, działające rzecz jasna w belgijskiej stolicy.

Wiadomości na temat funkcjonowania samorządowej administracji w regionie dostępne są na stronie internetowej www.bip.umww.pl. Można je uzyskać także w Punkcie Informacyjnym UMWW, znajdującym się na parterze nowej siedziby urzędu, jak również pod numerem telefonu 61 626 66 66 oraz pisząc na adres e-mail: info@umww.pl. ABO

Schemat organizacyjny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu





Z kim samorząd dzieli się

Co roku województwo przekazuje kilkanaście milionów złotych na współpracę z organizacjami

Piotr Ratajczak

Wielkopolsce funkcjonuje około 8400 organizacji pozarządowych. Podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego przyjęły w naszym kraju różne formy organizacyjne: począwszy od stowarzyszeń, fundacji i zrzeszeń, przez kluby sportowe, podmioty przykościelne, organizacje harcerskie czy strażaków, skończywszy na kołach gospodyń wiejskich, uniwersytetach dla seniorów i różnego rodzaju towarzystwach, np. artystycznych czy kulturalnych.

Skupiają one w swoich strukturach dziesiątki tysięcy najbardziej aktywnych i odpowiedzialnych mieszkańców naszego województwa. To dzięki nim, w znacznej mierze, od wielu lat rozwija się w Polsce silne i dynamiczne społeczeństwo obywatelskie – zauważa sekretarz województwa Adam Habryło. – Mieszkańcy sami organizują się w grupy, poświęcają swój czas, zdobywają fundusze i granty – wszystko po to, by zrealizować ciekawy pomysł, inicjatywę, przedsięwzięcie.

Dlaczego samorząd województwa dzieli się z nimi zadaniami i pieniędzmi? Chce m.in. wesprzeć potencjał społeczności lokalnej i poprawić jakość życia Wielkopolan. Z perspektywy Poznania czy urzędu trudniej czasem dostrzec prawdziwe potrzeby małych wspólnot, a pośrednictwo organizacji pozarządowych (działających „w terenie”, blisko ludzi) ułatwia taką współpracę. Słowem: „trzeci sektor” jest dla administracji samorządowej cennym part-



FOT. A. OZAROWSKA-TKOWICKA

Latem ubiegłego roku Akademia Gitary (m.in. dzięki dotacji z UMWW) odwiedziła z koncertami kilkanaście wielkopolskich miejscowości. Na zdjęciu happening gitarowy na poznańskim Starym Rynku.

nerem w skutecznej realizacji zadań publicznych.

Wnioski i dokumenty

Jak sięgnąć po pieniądze samorządu na konkretne zadanie?

Weźmy przykład grupy kilkunastu pasjonatów, którzy interesują się historią i chcą uczcić pamięć o jakimś wydarzeniu, pozyskując na ten cel pieniądze publiczne. Najpierw trzeba utworzyć formalnie organizację (zgłosić ją w rejestrze we właściwym sądzie lub starostwie, w zależności od statusu). Tak powstało w 2007 r. Stowarzyszenie Poz-

nański Chór Nauczycieli im. Ignacego Paderewskiego. Od lat jego członkowie na poznańskim dworcu kolejowym włączają się w upamiętnienie historycznego przyjazdu Ignacego Jana Paderewskiego do Poznania. W 2014 r. samorząd województwa wsparł tę inicjatywę (w konkursie ofert) kwotą 6 tys. zł.

– Suma nie jest duża, ale żeby zdobyć te pieniądze, trzeba było przygotować ofertę, napisać wniosek o dotację, skompletować dokumenty, dopełnić formalności (np. późniejsze rozliczenia i sprawozdania) – wyjaśnia Adam Habryło. – Aplikacje są oceniane

w Urzędzie Marszałkowskim i Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej najpierw pod względem formalnym, a później pod względem merytorycznym (analiza finansowa, przewidywane efekty, innowacyjność itp.) przez komisje konkursowe, które wskazują zarządowi województwa najlepsze oferty.

Dla chętnych, a z roku na rok jest ich coraz więcej, wymogi administracyjne nie są jednak przeszkodą. I to dzięki takim właśnie niewielkim grantom (sięgającym najczęściej od 3 do 15 tys. zł) udaje się w Wielkopolsce realizować co roku setki wydarzeń i pomysłów.

Miliony w konkursach

Samorząd województwa co roku przekazuje kilkanaście milionów złotych (w 2016 r. pula ma być nie mniejsza niż 12 mln zł) na realizację specjalnego programu współpra-

cy z organizacjami pozarządowymi. Reguluje on zakres i formy współdziałania samorządu z „trzecim sektorem”. Jakie sfery aktywności obejmuje ta współpraca? Lista wymienionych priorytetów jest dość długa (patrz ramka na s. 9) i zawiera m.in.: kulturę, sport i turystykę, ratownictwo wodne, szeroko rozumianą politykę społeczną (np. działania na rzecz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, promocję zatrudnienia i aktywizacji zawodowej, rozwój ekonomii społecznej), ochronę zdrowia i przeciwdziałanie uzależnieniom, edukację. Wspomagana będzie również taka działalność, która wspiera: rozwój gospodarczy, rozwój obszarów wiejskich, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, integrację europejską i kontakty między społeczeństwami.

Tworzony w Urzędzie Marszałkowskim program co roku przyjmuje sejmik. Wcześniej jest on też konsultowany z przedstawicielami NGO, którzy (podczas spotkań lub za pomocą internetu) mogą zgłaszać uwagi i propozycje konkretnych zmian czy rozwiązań. Do tegorocznego programu zgłoszono trzy uwagi, np. Klub Miłośników Starych Ciągników i Maszyn Rolniczych „Traktor i Maszyna” zaapelował (co zresztą zaaprobowano) o wspieranie wystaw zabytkowego sprzętu rolniczego.

➤ W Wielkopolsce funkcjonuje około 8400 organizacji pozarządowych.

cy z organizacjami pozarządowymi. Reguluje on zakres i formy współdziałania samorządu z „trzecim sektorem”.

W programie zaplanowano dwa rodzaje współpracy. Pierwszy, najczęściej spotykany, to wspieranie realizacji zadań publicznych (organiza-



FOT. ARCHIWUM UM W OBORNIKACH

Z budżetu województwa dofinansowano m.in. imprezę „Popłynź z nami”, czyli rozpoczęcie sezonu wodniackiego 2015 w Wielkopolsce i IV Biesiadę Rybną w Obornikach.



FOT. ARCHIWUM DS UMWW

Każdej wiosny na wielkopolskich boiskach odbywa się wspierany przez samorząd województwa Wielkopolski Turniej Orlika, który cieszy się dużą popularnością wśród młodzieży.



zadaniami i pieniędzmi?

pozarządowymi. Inwestujemy m.in. w sport i turystykę, kulturę, opiekę społeczną, edukację.



FOT. ARCHIWUM WKO PTTK

Jednym z elementów konkursu wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim, dofinansowanym przez UMWW, był test z udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym.

cje dostają dofinansowanie do swoich działań. Drugi polega na powierzaniu wykonywania zadań publicznych (samorząd je w całości finansuje) – ta forma dotyczy głównie wspomagania szkolenia sportowego młodzieży, na podstawie wieloletnich umów zawieranych z wyspecjalizowanymi podmiotami.

Pieniądze dzielone są na podstawie otwartych konkursów ofert przeprowadzonych w poszczególnych sferach aktywności organizacji pozarządowych oraz w formie tzw. małych grantów. Największe kwoty samorząd województwa przeznacza zazwyczaj na działania z zakresu sportu i turystyki, kultury i ochrony zabytków, ochrony zdrowia i przeciwdziałania uzależnieniom.

Granty przyznawane są zazwyczaj na początku roku, by NGO miały czas na realizację danego zadania. W 2016 r. rozstrzygnięto już konkursy z kilku dziedzin, np. pomocy społecznej, kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego, kultury fizycznej i turystyki, edukacji i nauki oraz związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom.

Dla dzieci i młodzieży

Bardzo często dofinansowane przedsięwzięcia dotyczą najmłodszych Wielkopolan. W lutym pisaliśmy na łamach „Monitora”, że dzięki pieniądzą samorządu województwa

(w konkursie przeznaczono na ten cel 700 tys. zł) dzieci z rodzin borykających się z uzależnieniami mogły ciekawie spędzić zimowe ferie. W programach, realizowanych przez 18 podmiotów z sektora NGO, znalazły się zarówno elementy działań socjoterapeutycznych (np. trening asertywności czy umiejętności rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w trudnych sytuacjach), jak i różnego rodzaju konkursy, zabawy z prezentacją twórczości dzieci oraz imprezy sportowe.

Wiele organizacji pozarządowych wyspecjalizowało się w zdobywaniu pieniędzy (nie

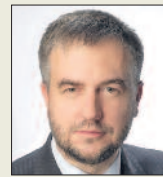
komandor „Kotwicy” Leszek Kuźma. – W 2012 r. zdobyliśmy w konkursie 10 tys. zł na wymianę okien i drzwi, a w ubiegłym roku kolejne 10 tys. zł z budżetu województwa przeznaczaliśmy na zakup wyposażenia dla łódki klasy Cadet.

Stowarzyszenie MONAR w 2014 r. w ramach tzw. małych grantów zorganizowało weekendowy punkt wczesnej interwencji dla młodzieży z grupy wysokiego ryzyka zagrożonej uzależnieniami. Z kolei Stowarzyszenie Przyjaciół Żychlina dzięki pieniądzą samorządu województwa organizuje warsztaty plastyczne, fotograficzne, historyczno-literackie, a także wystawy dotyczące historii Żychlina i związków z tym miejscem rodu Kossaków i Fryderyka Chopina.

Na kulturę i sport

Najgłośniejsze jest zazwyczaj o imprezach sportowych i kulturalnych, bo bierze w nich udział najwięcej osób. W 2015 r. do UMWW wpłynęło łącznie 497 wniosków na realizację zadań publicznych w dziedzinie kultury. Dofinansowanie, niemal 3 mln zł, otrzymało 231 podmiotów. 60 tys. zł wsparło np. organizację Akademii Gitary, która latem ubiegłego roku odwiedziła z koncertami kilkanaście wielkopolskich miejscowości: Poznań, Jarocin, Gniezno, Konin, Krotoszyn, Wągrowiec, Puszczykowo, Dobrzyca, Szamotuły, Dąbrówka, Gołuchów, Rozdrażew, Czarnków.

– Pieniądze, które od kilku lat udaje się nam pozyskać z budżetu województwa wiel-



Marek Woźniak, marszałek województwa wielkopolskiego:

– Nie istnieje zintegrowane, silne społeczeństwo bez obywatelskości. Nie istnieje

postawa obywatelska bez zaangażowania ludzi w sprawy społeczne, bez szacunku do demokracji i umiejętności korzystania z niej. Najwyższą formą zaangażowania społecznego jest zdolność społeczności lokalnej do rozwiązywania własnych problemów, umiejętność reagowania na zagrożenia i zapobieganie im. To inicjatywy obywatelskie są najpełniejszą odpowiedzią na potrzeby społeczne. Ludzie, którzy je reprezentują, zrzeszają się w stowarzy-

szeniach, fundacjach, podmiotach ekonomii społecznej, wspólnotach, kościołach i związkach wyznaniowych. Dlatego tak szeroko rozumiany sektor pozarządowy jest i będzie najważniejszym partnerem społecznym dla rozwoju Wielkopolski. Dlatego w strukturze realizowanych zadań szukamy coraz więcej miejsca na zlecenie i powierzenie zadań.

Organizacje pozarządowe są obecne w codziennej pracy na rzecz Wielkopolski. Ważne jest rozwijanie partycypacyjnego modelu zarządzania w regionie i tworzenie takich narzędzi, by głos sektora obywatelskiego współdecydował o tworzeniu prawa miejscowego, określaniu priorytetów rozwojowych i wspólnie z samorządem województwa wielkopolskiego realizował te zadania. Jesteśmy na dobrej drodze.

do bazyliki na Świętej Górze wybitnych artystów oraz wielkopolską publiczność – wsparło w 2015 r. kwotą 40 tys. zł. Transatlantyk Festival, autorski projekt Jana A. P. Kaczmarska, pozyskał w konkursie ofert 100 tys. zł. Aż 312 tys. zł trafiło do organizatorów 25. edycji Festiwalu Malta, podczas której zrealizowano 300 wydarzeń, w których udział wzięło ponad 75 tys. osób.

W sporcie z kolei sztandarową imprezą jest Wielkopolski Turniej Orlika (115 tys. zł dotacji w 2015 r.). Dużą popularnością wśród zawodników i publiczności cieszy się też Grand Prix Wielkopolski w półmaratonie (50 tys. zł w ubiegłorocznym konkursie), w pływaniu długodystansowym (30 tys. zł) i ulicznej koszykówce (20 tys. zł).

Oprócz wsparcia finansowego województwo współpracuje z partnerami także w innych formach. Wymienić można choćby funkcjonowanie Wielkopolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, prowadzenie specjalnego punktu konsultacyjnego i portalu internetowego, promowanie działalności organizacji pozarządowych.

Powstał też specjalny dokument (model współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi) regulujący najważniejsze finansowe, formalne i prawne kwestie związane z prowadzeniem wspólnych przedsięwzięć. Do 12 lutego zbierano też specjalne ankiety, oceniające (po raz pierwszy w historii samorządu) jakość tej współpracy. Wszystko po to, by w kolejnych latach współdziałanie administracji samorządowej i „trzeciego sektora” było jeszcze skuteczniejsze i przynosiło oczekiwane efekty. •

Na co pieniądze w 2016 roku?

Współpraca samorządu województwa wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi dotyczy zadań o zasięgu regionalnym w kilkudziesięciu obszarach:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- 2) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 3) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 4) działalności charytatywnej,
- 5) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- 6) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego,
- 7) ochrony i promocji zdrowia,
- 8) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 9) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
- 10) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn,
- 11) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 12) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- 13) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej,
- 14) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- 15) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania,
- 16) wypoczynku dzieci i młodzieży,
- 17) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 18) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 19) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- 20) turystyki i krajoznawstwa,
- 21) porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- 22) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
- 23) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji,
- 24) ratownictwa i ochrony ludności,
- 25) upowszechniania i ochrony praw konsumentów,
- 26) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą,
- 27) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- 28) promocji i organizacji wolontariatu,
- 29) pomocy Polonii i Polakom za granicą,
- 30) działalności na rzecz kombatanatów i osób represjonowanych,
- 31) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą,
- 32) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
- 33) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- 34) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w ustawie o NGO.

Konfederat i poeta z Manieczek

Józef Wybicki to nie tylko autor „Mazurka Dąbrowskiego”.

Józef Wybicki wspomniany jest przede wszystkim jako twórca słów polskiego hymnu narodowego. Niełatwo znaleźć dziś kogoś, kto byłby w stanie powiedzieć coś więcej o bliskim współpracowniku generała Jana Henryka Dąbrowskiego. Ani jeden, ani drugi nie był Wielkopolaninem, Dąbrowski pochodził z Małopolski, Wybicki – z Pomorza. Spotkali się w obcym dla nich regionie, tu zostali na zawsze – i bardzo to sobie chwalili.

Zaplanowany prawnik

Józef Rufin Wybicki herbu Rogala urodził się 29 września 1747 roku w Będminie koło Kościerzyny, w rodzinie Piotra Wybickiego, ziemianina, i Konstancji z Lniskich.

Zaplanowano mu karierę prawniczą, zatem w 1755 roku chłopiec został oddany na naukę do kolegium jezuickiego w Starych Szkotach k. Gdańska. W 1763 roku rozpoczął praktykę sądową w kancelarii grodzkiej w Skarszewach, potem kontynuował ją przy trybunale w Poznaniu i był to chyba pierwszy kontakt Wybickiego z Wielkopolską.

Z polityką po raz pierwszy J. Wybicki zetknął się w następnym roku, gdy w orszaku wojewody pomorskiego Pawła Mostowskiego wyjechał do Warszawy na elekcję nowego króla, Stanisława Augusta Poniatowskiego. Trzy lata później został posłem na sejm, jako reprezentant powiatu kościerskiego. Wkrótce dał się poznać jako osoba o zdecydowanych poglądach, o wielkiej odwadze cywilnej. Po wygłoszeniu mowy w obronie senatorów wywiezionych na rozkaz ambasadora rosyjskiego musiał się ukrywać i nie mając innego wyjścia, dołączył do konfederatów barskich.

Jako osoba wykształcona natychmiast był wykorzystywany do rozmaitych misji zleczanych przez kierownictwo ruchu. Wysłano go do Paryża, a potem do Berlina i Gdańska, by sprawdzić możliwość uzyskania stamtąd pomocy. Po niepowodzeniu misji został mianowany pułkownikiem i konsyliarzem generalnym konfederacji. W potyczce pod Kcynią (11 lutego 1770 r.) J. Wybicki pierwszy i ostatni raz w życiu znalazł się w ogniu walki; omal nie utracił życia. Odtąd starannie unikał niebezpiecznych miejsc i nigdy nie dowodził, choć potem uzyskał od T. Kościuszki stanowisko generała-majora ziemiańskiego milicji pomorskiej. Była to

jednak nominacja tylko formalna. Po klęsce pod Kcynią Wybicki, przez Gdańsk i Lubekę, wyjechał do Holandii i na uniwersytecie w Lejdzie studiował prawo, filozofię i nauki przyrodnicze.

Pan szambelan

Po klęsce konfederacji barskiej Wybicki wrócił do Będmina. Po śmierci żony Kunegundy z Drweskich bez reszty zajął się sprawami publicznymi. Od 1775 roku był podwojewódzким poznańskim, po roku jednak złożył urząd i wyjechał do Warszawy. W latach 1775-1776 opublikował w Poznaniu „Myśli polityczne o wolności cywilnej”, dedykowane Kazimierzowi Róczyńskiemu – broszurę, w której dawał wyraz swym demokratycznym przekonaniom o potrzebie reformy państwa. Wkrótce został szambelanem królewskim i wszedł w skład Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych.

Po przybyciu do Warszawy Wybicki związał się z Andrzejem Zamoyskim i pomagał mu w zredagowaniu „Zbioru praw sądowych”, wydane go w 1778 roku. W tym czasie opublikował anonimowo „Listy patriotyczne do Jaśnie Wielmożnego eks-kanclerza Zamoyskiego, prawa układającego pisane” – zestaw 14 tekstów przygotowujących grunt pod publikację kodeksu praw i sugerujących daleko idące zmiany w administracyjnym i społecznym systemie państwa.

Luby dworek

We wrześniu 1780 roku ożenił się powtórnie, z Esterą Wierusz-Kowalską; małżonkowie zamieszkali w Manieczkach koło Śremu, zakupionych 21 czerwca 1781 r. (po sprzedaży Będmina); druga z nabytych wtedy wsi, Psarskie, została później sprzedana. Wybicki kupił za to pobliskie wsie Przyłepki i Boreczek, a z czasem założył nowe osady: Brodnickie Holendry (dziś Brodniczka) i Esterpole. Odtąd Józef Wybicki już na dobre został Wielkopolaninem i chętnie podkreślał swój związek z tym regionem. Podobnie jak dla Dąbrowskiego Winna Góra, tak Manieczki były dla Wybickiego miejscem spokoju, zacisza, radości domowego ogniska. Tam na świat przyszła córka Teresa i dwóch synów: Łukasz i Józef. Powstało wtedy wiele utworów literackich o różnej wartości artystycznej. We wrzuszających, trochę naiwnych słowach pisarz i poeta



Średniego wzrostu, zawsze wyprostowany, poruszający się zdecydowanie, grzeczny i uprzejmy.

podkreślał urok dworu w Manieczkach:

*Domku mój luby
– Opatrzności darze!
Domku pokoju
i dawco wygody,
Domku, coś zgodnej
dał przytułek parze,
Domku, co swemi
używasz mnie płody,
Domku, co zdrowie,
umysł dajesz stały,
Domku, co innej
nie masz w sobie skazy,
Tylko żeś drobny,
żeś nieokazy,
Bądź pozdrowiony
po kilkakroć razy!*

W 1786 roku w pobliżu pałacu wystawił okragłą, zachowaną do dziś kaplicę. Trzeba przyznać, że został szybko zaakceptowany w nowym środowisku i umiał się w nim znaleźć. 6 sierpnia 1791 r. został

» Ta wręcz sztandarowa postać polskiego i wielkopolskiego życia politycznego powinna być szczególnie uhonorowana. Tymczasem w powszechnej świadomości J. Wybicki stoi w cieniu gen. J. H. Dąbrowskiego.

obywatelem miasta Śremu, a delegaci miast wielkopolskich wybrali go na plenipotentą miast królewskich z wydziału poznańskiego.

W przygotowywanie Konstytucji 3 maja J. Wybicki nie był zaangażowany, jednak całym sercem włączył się w próbę realizacji postanowień Ustawy rządowej. Mało kto jednak wie, że w 1792 roku, w wyniku klęski w wojnie z Rosją, Wybicki, śladem króla i Hugona Kołłątaja, przy-

stał do targowiczian. Ale już po kilku tygodniach zmienił poglądy i zaczął zdecydowanie występować przeciwko nim; więcej, są podstawy do twierdzeń, że należał do spisku patriotycznego. Po drugim rozbiore, gdy Manieczki znalazły się w granicach państwa pruskiego, wydzierżawił majątek i osiadł w Warszawie.

W tandemie z generałem

Z chwilą wybuchu walk powstańczych w stolicy w kwietniu 1794 roku natychmiast przystąpił do insurekcji, a potem został jednym z zaufanych współpracowników Tadeusza Kościuszki. Na jego polecenie w nocy z 30 kwietnia na 1 maja uważnie przestudiował akta Jana Henryka Dąbrowskiego, uwalniając go od zarzutu zdrady ojczyzny. Był to

początek bliskiej znajomości i współpracy między działaczami, która przetrwała aż do śmierci Dąbrowskiego. We wrześniu został swoistym komisarzem wyprawy generała do Wielkopolski. Wtedy też ustalili schemat działania: Dąbrowski zajęty był organizowaniem wojska i dowodzeniem, Wybicki – sprawami związanymi z propagandą i administracją. W pracy tej rozumeli się, dopasowali byli znakomicie; nie były to jednak,

jak się często głosi, więzy przyjaźni.

Po upadku powstania kościuszkowskiego Wybicki, ściągany pruskimi listami gończymi, wyjechał do Francji, gdzie związał się z umiarkowanym skrzydłem polskich emigrantów i dążył do powołania polskich oddziałów u boku wojsk francuskich. Kiedy J. H. Dąbrowski otrzymał zgodę na formowanie Legionów Polskich we Włoszech, szybko do niego dołączył. Tam, w lipcu 1797 roku, pod wpływem impulsu wywołanego widokiem polskich żołnierzy, Wybicki napisał utwór swego życia: „Pieśń Legionów Polskich we Włoszech”.

Po niepowodzeniu sprawy legionowej zamieszkał najpierw w Paryżu, a potem we Wrocławiu i wreszcie w Dreźnie. Po wybuchu wojny prusko-francuskiej w październiku 1806 roku i klęsce wojsk pruskich pod Jeną i Auerstedt, Dąbrowski i Wybicki zostali wezwani do kwatery Napoleona, gdzie po przedstawieniu memoriału podjęli się zorganizowania powstania antypruskiego w Wielkopolsce.

Przybyli do Poznania 6 listopada 1806 roku, rozpoczynając pierwsze zwycięskie powstanie na ziemiach polskich czasu zaborów. Działacze podzieleni między siebie pracę i w krótkim czasie odnieśli sukces. W 1807 roku generał J. H. Dąbrowski jako donację otrzymał dobra w Winnej Górze koło Środy, a Wybicki otrzymał dobra w Manieczkach, skonfiskowane przez Prusaków po powstaniu kościuszkowskim. O charakterze Wybickiego świadczy odmowa przyjęcia proponowanej przez Napoleona gratyfikacji finansowej jako wyrazu uznania za wkład w pracę niepodległościową. Przyjął tylko złoty krzyż Legii Honorowej.

W Krypcie Zasłużonych

W Księstwie Warszawskim J. Wybicki wszedł w skład Komisji Rządzącej; jego głównym (bardzo niewdzięcznym) zadaniem było organizowanie aprowizacji dla Wielkiej Armii Napoleona. Został senatorem wojewodą, odznaczony Orderem Orła Białego, przebywał na zmianę w Manieczkach i w Warszawie.

Podczas najazdu austriackiego na Księstwo w 1809 roku J. Wybicki został mianowany naczelnikiem powstania w departamencie poznańskim i wspólnie z gen. A. „Amilkarem” Kosińskim,

a później gen. J. H. Dąbrowskim organizował opór przeciwko wojskom austriackim.

Klęska cesarza Francuzów zmusiła Wybickiego do opuszczenia Księstwa Warszawskiego. W lutym 1814 roku znalazł się w Głogowie, skąd wrócił do Manieczek (w wyniku interwencji Adama Jerzego Czartoryskiego u cara Aleksandra I zabezpieczono Manieczki przed konfiskatą przez Prusaków).

W 1816 roku Wybicki objął funkcję członka departamentu najwyższej instancji sądowej, a w listopadzie następnego roku – prezesa Sądu Najwyższej Instancji Królestwa Polskiego.

Ostatnie miesiące życia J. Wybicki spędził w Manieczkach, tam też zmarł nagle 10 marca 1822 r. Spoczął w murowanym grobowcu ziemnym za kościołem w Brodnicy koło Śremu, obok zmarłego w 1812 r. syna Łukasza. W październiku 1923 roku został ekshumowany i przeniesiony do Poznania, do stworzonej właśnie poznańskiej Krypty Zasłużonych Wielkopolan. Spoczywa tam do dziś.

Neon zniknął

Średniego wzrostu, zawsze wyprostowany, poruszający się zdecydowanie, grzeczny i uprzejmy, był wrażliwy na uroki otaczającego świata i starał się je przedstawiać w literackiej formie. Znakiem mowy, potrafił improwizować przemówienia na każdy temat. Ekspresja wystąpienia sprawiała, że był w stanie poruszyć każde audytorium. Literatem był średnim, w owym czasie było wielu równych mu twórców; mimo sporego dorobku stał się znany jako autor jednego utworu – „Mazurka Dąbrowskiego”.

Zdawałoby się, że ta wręcz sztandarowa postać polskiego i wielkopolskiego życia politycznego powinna być szczególnie uhonorowana. Tymczasem w powszechnej świadomości J. Wybicki stoi w cieniu gen. J. H. Dąbrowskiego. Nie istnieje nawet muzeum tego działacza i patrioty, niegdyś zorganizowane w pałacyku w Manieczkach. W Śremie jest pomnik i liceum jego imienia, ale z poznańskiego Chwaliszewa dawno już zniknął artystyczny neon głoszący, że „Autor Mazurka Dąbrowskiego spoczywa w Poznaniu”. Od niedawna toczy się walka o uratowanie kaplicy ufundowanej przez J. Wybickiego w Manieczkach. To zmusza do myślenia i działania.

Marek Rezier



O rotmistrzu



FOT. ARCHIWUM A. PILECKIEGO
Wystawa o Witoldzie Pileckim odwiedzi kilka miast.

W Pleszewie pokazano wystawę o życiu Witolda Pileckiego.

– Od kilku lat 1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Patronem tych przez wiele lat zapomnianych bohaterów jest rotmistrz Witold Pilecki – informuje Jan Bartczak, dyrektor Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu.

Kaliski ODN, we współpracy z Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy, przygotował wystawę „Rotmistrz Pilecki – zwyczajny bohater”, którą 1 marca pokazano w LO w Pleszewie. Na ekspozycji złożonej z kilkunastu plasz zaprezentowano jego drogę życiową, w oparciu o materiały przekazane przez syna rotmistrza – Andrzeja.

Wystawa, adresowana do uczniów i nauczycieli, pojawi się w Jarocinie, Krotoszynie, Ostrowie Wlkp., Ostrzeszowie, Kaliszu, a także w siedzibach kaliskiego ODN i UMWW w Poznaniu. RAK

Jak odszukać przodków?

Wielkopolscy bibliotekarze szkolą się, by pomóc nam w zbudowaniu drzewa genealogicznego własnej rodziny.

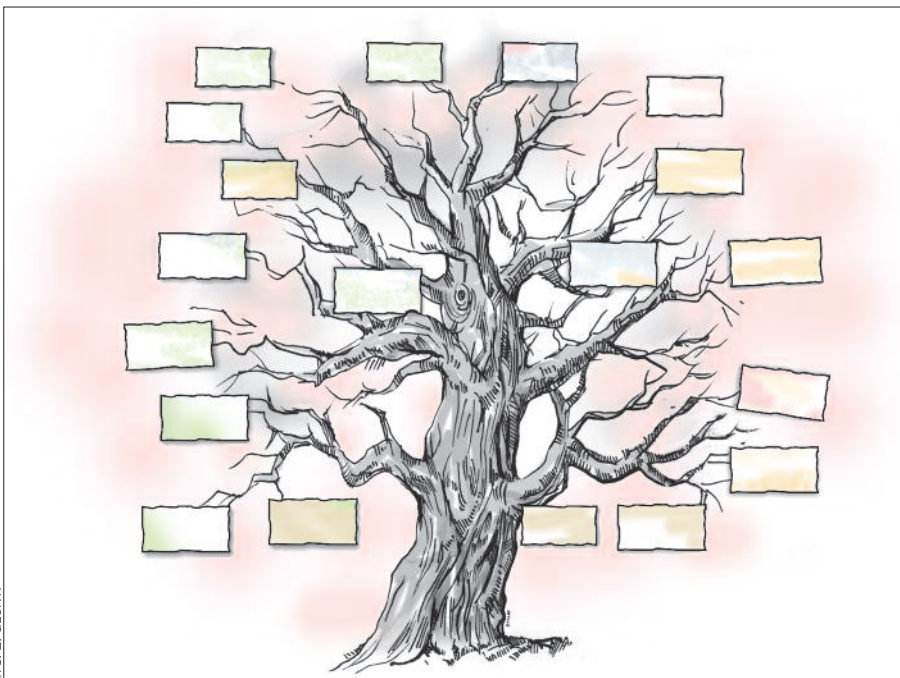
Coraz częściej wielu z nas poszukuje informacji o swoich przodkach. Dziś analizowaniem przeszłości zajmują się nie tylko ludzie starsi, ale również młodzież.

– Interesują nas dawne historie rodzinne, herby, pochodzenie. Modnie jest znać swój herb i mieć w swojej rodzinie fascynujących przodków – opowiada Urszula Bochyńska z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, które organizuje bezpłatne szkolenie „Genealogia – archiwum rodzinne”.

W internetowym kursie, prowadzonym od 21 marca do 9 kwietnia na platformie e-learningowej www.wbp.poznan.ekursy.eu, wezmą udział bibliotekarze pracujący w sieci bibliotek publicznych województwa wielkopolskiego.

– Największą zaletą naszego kursu jest nauczenie się odpowiedniego podejścia do wyszukiwania danych – dodaje Urszula Bochyńska. – Kwerenda w zbiorach, archiwach czy bazach internetowych wymaga jednak pewnych umiejętności, które będziemy chcieli przekazać bibliotekarzom.

Uczestnicy szkolenia na podstawie informacji znalezionych w archiwach zbudują między innymi drzewo genealogiczne własnej rodziny lub innego rodzaju, za pomocą



RYŚ. Z. GLONTI

Coraz częściej szukamy informacji o swoich przodkach i próbujemy tworzyć drzewa genealogiczne własnych rodzin. Wkrótce, po przeszkoleniu, pomogą nam w tym wielkopolscy bibliotekarze.

dostarczonych materiałów. Ta wiedza ma się przydać później, kiedy z podobnym pomysłem do biblioteki zgłosi się przykładowy Jan Kowalski.

W XXI wieku dzięki internetowi szukanie swoich korzeni stało się o wiele prostsze. W światłowodowej sieci można bowiem znaleźć mnóstwo serwisów i stron ze szczegółami, które pomagają

w zbudowaniu własnego drzewa genealogicznego. Ważne informacje możemy tam znaleźć już w kilka godzin. Ale nawet jeśli uda nam się je zebrać, często szukamy potwierdzenia w kolejnych dokumentach i urzędach.

Przydatne są wtedy dane z archiwów państwowych, z mikrofilmowanych aktów zgonów czy aktów urodzeń. Pomocne są również księgi ad-

resowe mieszkańców miast, regionów. Warto też zajrzeć do starych ksiąg w biurze parafialnym oraz w Urzędzie Stanu Cywilnego, gdzie niemal od ręki można znaleźć dokumenty dotyczące trzech pokoleń wstecz.

Warto zatem poszperać w archiwalnych dokumentach, bo może okazać się, że mamy np. szlacheckie pochodzenie albo słynnych przodków. RAK

Jarmark z atrakcjami w Szreniawie



19 i 20 marca Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie zaprasza na XV edycję Jarmarku Wielkanocnego. Wydarzenie nawiązuje do tradycji jarmarków małopiatieczkowskich, które odbywały się dawniej przed ważnymi świętami. Na zwiedzających, jak co roku, czeka wiele atrakcji. Goście będą mogli przyjrzeć się pracy twórców ludowych i rzemieślników z różnych regionów kraju i zakupić ich wyroby, a także poznać zwyczaje i obrzędy ludowe, związane ze zbliżającymi się świętami oraz wiosną. W programie jarmarku zaplanowano ponadto m.in.: pokazy prac polowych z wykorzystaniem siły pociągowej zwierząt, pokazy wypieku chleba oraz wędzenia wędlin, stoiska interaktywne dla dzieci, zdobienie pisanek różnymi technikami (na zdjęciu). RAK

Uwolnić duszę fortepianu

Do 20 kwietnia można oglądać wystawę ilustrującą historię przemysłu muzycznego w Kaliszu.

Otwarta 24 lutego w Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej ekspozycja dokumentuje prawie dwustuletnie tradycje fortepianmistrzostwa w tym mieście. Wystawa „Historia przemysłu muzycznego w Kaliszu” inauguruje projekt „Muzyczny Kalisz 2016 – wczoraj, dziś, jutro”.

Ekspozycję podzielono na kilka bloków tematycznych. Na wstępie zwiedzający mogą zapoznać się z bogatą historią kaliskich tradycji fortepianmistrzowskich, ukazaną za pośrednictwem zabytkowych instrumentów wypożyczonych z Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku.

Dalej zobaczymy oryginalny stół stolarski i wyposażenie warsztatu rzemieślnika z narzędziami, których używano podczas ręcznej produkcji instrumentów. Kolejna część eks-



FOT. ARCHIWUM MUZEUM W KALISZU
Wystawa cieszy się dużym zainteresowaniem zwiedzających.

pozycji to m.in. ukazana na zdjęciach i w dokumentach historia firmy G. A. Fibiger oraz Kaliskiej Fabryki Fortepianów i Pianin „Calisia”, a także prezentacja Technikum Budowy Fortepianów. Następny blok tematyczny dotyczy kaliskich firm świadczących usługi renowacji instrumentów oraz jednej obecnie działającej w Kaliszu fabryki pianin i fortepianów – Schimmel Pianos.

– Przestrzeń muzeum nie wystarczyła na pełne rozwi-

nięcie historii kaliskich twórców fortepianów i pianin. Z żelem musieliśmy zrezygnować z wielu eksponatów – zaznacza dyrektor kaliskiego muzeum Sylwia Kucharska.

– Naszą intencją jest ukazanie, jak niezwykle skomplikowaną dziedziną jest tworzenie fortepianu oraz jak wiele pracy i serca trzeba włożyć, by uwolnić swoją duszę – opowiada jeden z pomysłodawców wystawy Bogdan Pawlak. RAK

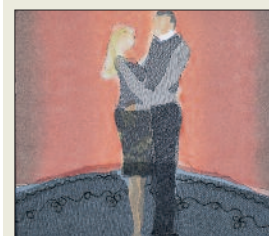
Polecamy

Król Elvis



„Cudowny chłopak z amerykańskiego Południa, z bezczelnym uśmiechem i gitarą, podbija świat. Ma wszystko: talent, wygląd i menedżera, który uczyni go królem. Pierwszą międzynarodową gwiazdą totalną. I chociaż nie śpiewa i nie mówi o najważniejszych problemach lat 60. i 70. XX wieku – jego piosenki stają się hitami” – tak Teatr Nowy w Poznaniu reklamuje „Elvisa”. Premiera spektaklu odbyła się 5 marca, a kolejne odstony zaplanowano na 25 i 26 marca.

Gra warstwami



Do 25 marca w Centrum Kultury i Sztuki w Koninie można oglądać wystawę „EWOLUCJA RE-EWOLUCJI” Małgorzaty Jabłońskiej, absolwentki warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Jej poszukiwania plastyczne zaowocowały stworzeniem nowej techniki obrazowania. Autorka buduje prace z barwnych, cienkich materiałów. Poprzez nakładanie jednej warstwy na drugą uzyskuje nasycenie koloru, a mimo to obrazy pozostają transparentne.

Parsifal w Operze



Wzorem niemieckich teatrów operowych w okresie Wielkiego Postu i przygotowań duchowych do świąt Wielkanocy poznańska Opera przypomina widzom „Parsifala” Richarda Wagnera. Spektakl, który można obejrzeć 11 i 13 marca, został zrealizowany przez duńską grupę artystyczną Hotel Pro Forma. RAK





Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 Fundusze Europejskie - lepsza jakość życia w Wielkopolsce



Fundusze Europejskie
Program Regionalny



SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne



Niskoemisyjna komunikacja za unijne pieniądze

O kilkaset milionów złotych dotacji z WRPO 2014+ starają się beneficjenci w aktualnych konkursach.

Ponad 350 milionów złotych znajduje się w puli ogłoszonych w tym roku konkursów o dofinansowanie projektów w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (WRPO 2014+). Znaczna część tych pieniędzy jest przeznaczona na wzmocnienie komunikacji publicznej. Wnioski można składać także w niektórych naborach ogłoszonych w ubiegłym roku.

W 2016 r. ogłoszono 6 naborów wniosków o dofinansowanie projektów z WRPO 2014+. W pierwszych dniach lutego pojawiła się informacja o konkursie na dotacje do przedsięwzięć związanych z edukacją przedszkolną (poddziałanie 8.1.1). W puli jest suma 44,3 mln zł, które mają zostać przeznaczone na wsparcie tworzenia miejsc wychowania przedszkolnego, rozszerzenie oferty placówek przedszkolnych lub podniesienie kwalifikacji nauczycieli wychowania przedszkolnego. Minimalna wartość projektu wynosi 50 tys. zł. Wnioski w tym konkursie przyjmowane są do 18 marca.

Przedszkola i transport

W ostatnim dniu lutego ogłoszono aż 5 konkursów. Jeden z nich jest również związany z przedszkolami (poddziałanie 9.3.1). 40 mln zł przeznaczono bowiem na inwestycje w rozwój infrastruktury przedszkolnej. O dotacje mogą ubiegać się beneficjenci pragnący przeprowadzić adaptację lub modernizację istniejących obiektów



FOT. ARCHIWUM UMIAWY

Unijne dotacje wspierające strategię niskoemisyjną, w tym mobilność miejską, można przeznaczyć np. na budowę linii tramwajowych. W ubiegłych latach przedłużono linię PST do Dworca Zachodniego.

w celu utworzenia miejsc w przedszkolach lub innych formach edukacji przedszkolnej. Pieniądze z UE będzie można również przeznaczyć na budowę i wyposażenie nowych obiektów na cele dydaktyczne, ale tylko w uzasadnionych sytuacjach. Wnioski w konkursie będzie można składać od 31 marca do 29 kwietnia.

W największym z pozostałych czterech konkursów ogłoszonych 29 lutego (suma przeznaczona na dofinansowanie wynosi 140 mln zł) o dotacje rywalizować będą inwestycje w obszarze transportu miejskiego. Na wsparcie (w ramach podziałania 3.3.1) będą mogły liczyć jedynie projekty

składające się z co najmniej dwóch elementów, takich jak: zakup niskoemisyjnego taboru dla transportu publicznego, budowa lub przebudowa sieci i zajezdni tramwajowych, zajezdni autobusowych, przystanków, parkingów, centrów przesiadkowych czy pasów ruchu dla rowerów. Na przygotowanie wniosków jest jeszcze trochę czasu, ponieważ będą one przyjmowane od 31 marca do końca maja.

Podobny obszar wsparcia przewidziany jest w odrębnym konkursie organizowanym w tym samym czasie w ramach zintegrowanych inwestycji terytorialnych przez Metropolię Poznań (poddziałanie

3.3.3). Kwota przeznaczona na dotacje jest niższa (50 mln zł), ale ubiegać się o nią mogą jedynie podmioty funkcjonujące na terenie objętym ZIT. Poza tym jeszcze w tym roku planowany jest kolejny nabór w ramach tego samego podziałania, w którym do dyspozycji ma być 210 mln zł.

Na rozwój firm

Szansę na dotację mają również podmioty ubiegające się o dofinansowanie przedsięwzięć związanych z poprawą jakości usług na rzecz inkubacji przedsiębiorstw (poddziałanie 1.3.2). Potencjalnymi beneficjentami są instytucje otocze-

nia biznesu (podmioty, które nie działają dla zysku lub przeznaczają zysk na cele statutowe i prowadzą działalność służącą tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości). Mogą się one starać o 60 mln zł, bo taką łączną sumę zarezerwowano w tym konkursie. Wnioski przyjmowane będą od 31 marca do 15 kwietnia.

Ponad 16,5 mln zł zarezerwowano z kolei w konkursie na wsparcie kształcenia zawodowego młodzieży (poddziałanie 8.3.1). Pieniądze będzie można uzyskać na projekty służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych uczniów szkół zawodowych, wyposażenie pracowni

lub warsztatów szkolnych, doskonalenie kompetencji nauczycieli kształcenia zawodowego oraz tworzenie lub wspieranie centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego lub innych zespołów realizujących takie zadania. Wnioski będzie można składać od 31 marca do 15 kwietnia.

Zdrowie, szkolenia i termomodernizacja

Nie są to wszystkie możliwości uzyskania dofinansowania z WRPO 2014+ w drodze konkursowej, z których można aktualnie skorzystać. Nadal można bowiem składać wnioski w niektórych naborach ogłoszonych jeszcze w ubiegłym roku. Do 25 marca przyjmowane są one w konkursie z podziałania 7.2.2 – usługi społeczne i zdrowotne. Do dyspozycji jest prawie 16 mln zł. Do 15 kwietnia przyjmowane są wnioski w ramach podziałania 6.5 – doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych. W puli konkursowej jest 15 mln zł.

79,6 mln zł przeznaczono natomiast na projekty realizowane w ramach podziałania 3.2.1 – kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej. W tym naborze wnioski będą przyjmowane aż do końca czerwca.

Szczegółowe informacje dotyczące naborów wniosków o dofinansowanie projektów w ramach WRPO 2014+ można znaleźć na stronie www.wrpo.wielkopolskie.pl. PIT

Zmieniony harmonogram

Pod koniec lutego zmieniony został tegoroczny harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+.

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami aktualny harmonogram został uzupełniony o zaplanowany na czwarty kwartał nabór wniosków o dotację w ramach podziałania

4.4.1 „Inwestycje w obszarze dziedzictwa kulturowego regionu”. Do rozdysponowania będzie 50 mln zł.

Najważniejszą zmianą jest jednak ujęcie w harmonogramie konkursu dotacyjnego dla działań związanych z podziałaniem 7.1.2, czyli „Aktywną integracją”. Nabór zaplanowano na drugi kwartał. Organizacją konkursu zajmie się Wojewódzki Urząd Pracy w Po-

znaniu. Do rozdysponowania będzie niebagatelna kwota 110,5 mln zł.

W harmonogramie zmienione zostały także terminy niektórych naborów, które pierwotnie miały być przeprowadzone w pierwszym kwartale (a będą w drugim). Dotyczy to podziałania związanych ze wsparciem kształcenia ogólnego i kształcenia zawodowego młodzieży i dorosłych. PIT

Konsultanci pod domem

Zainteresowanie informacjami o możliwościach uzyskania unijnego wsparcia wzrasta wraz z liczbą rozpisanych naborów wniosków o dofinansowanie w ramach WRPO 2014+.

Z nieodpłatnych konsultacji można skorzystać w jednym z ośmiu działających w Wielkopolsce punktów informacyjnych funduszy europejskich. Pytania można kierować do konsultantów osobiście w siedzibach

punktów (dane dotyczące sieci placówek można znaleźć na stronie: www.wrpo.wielkopolskie.pl/punkty-informacyjne), telefonicznie lub e-mailowo.

Dodatkowo w Wielkopolsce funkcjonują tzw. mobilne PIFE, które odwiedzają mniejsze miasta w regionie. W marcu konsultanci odwiedzą 25 miejscowości. W trakcie wizyt pracownicy punktów informują między innymi o rodzajach wsparcia

oferowanego z funduszy unijnych oraz o zasadach ubiegania się o nie.

Z konsultacji mogą korzystać osoby fizyczne, przedsiębiorcy, przedstawiciele społeczności lokalnej i organizacji pozarządowych oraz wszyscy zainteresowani pozyskaniem dofinansowania z UE.

Szczegółowy plan wizyt można znaleźć na stronie internetowej www.wrpo.wielkopolskie.pl. PIT



Cztery mandaty dla Wielkopolski

Subregiony mają zagwarantowane miliony złotych na unijne inwestycje.

W drugiej połowie lutego podpisano cztery istotne dla rozwoju Wielkopolski porozumienia. Mandaty terytorialne dla tzw. obszarów strategicznej interwencji to zupełnie nowe narzędzia służące realizacji przedsięwzięć finansowanych z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata

2014-2020 (WRPO 2014+). Utworzenie obszarów strategicznej interwencji (OSI) dla ośrodków subregionalnych to wielkopolski patent. Celem było podkreślenie znaczenia i roli dużych miast w strukturze przestrzennej województwa. Miasta subregionalne, dla których wyznaczono obszary funkcjonalne, to ośrodki o liczbie lud-

ności pomiędzy 50 a 100 tysięcy mieszkańców, pełniące ważne funkcje gospodarcze i społeczne. W przypadku Wielkopolski takimi miejscowościami są: Konin, Leszno, Piła i dodatkowo Gniezno, które zostało zakwalifikowane ze względu na potencjał społeczny i gospodarczy, a także uwarunkowania historyczne.

– OSI to nasz autorski pomysł i bez wątpienia nowatorski sposób zagospodarowania w ramy WRPO 2014+ polityki miejskiej – podkreśla marszałek Marek Woźniak. – Podpisany dokument gwarantuje pieniądze na realizację ujętych w nim projektów, pod warunkiem że będą one pomyślnie przeprowadzone.

Marszałek podkreśla także wagę dobrej współpracy między samorządami jako klucza do wypracowania dokumentu. I zaznacza, że mandat terytorialny to dla każdego z czterech OSI specjalny bonus, bowiem dostępna jest jeszcze pula pieniędzy WRPO 2014+, o które każdy subregion może się starać zarówno w trybie konkur-

sowym, jak i pozakonkursowym. Stronami mandatów terytorialnych są: instytucja zarządzająca WRPO 2014+, czyli zarząd województwa oraz przedstawiciele miast subregionalnych wraz z przedstawicielami otaczających je samorządów (tworzących obszary funkcjonalne). PIT

Większy niż wszystkie poprzednie



Piotr Głowski (z lewej) podkreślał, że zawarte porozumienie jest początkiem najważniejszego etapu, jakim będzie realizacja konkretnych projektów.

Mandat dla piłskiego obszaru strategicznej interwencji podpisano 15 lutego w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu.

Podpisy pod dokumentem złożyli marszałek Marek Woźniak wraz z prezydentem Piły Piotrem Głowskim oraz wójtami i burmistrzami Kaczor, Krajunki, Szydłowa, Trzcianki, Ujścia i Wysokiej.

Pula na realizację mandatu terytorialnego dla piłskiego OSI wynosi 27 mln euro. PIT

– To projekt większy niż wszystkie poprzednie, które udało się nam zrealizować w minionej perspektywie – mówi prezydent Piły Piotr Głowski.

Znalazły się w nim inwestycje w ulepszenie komunikacji, wsparcie gospodarki niskoemisyjnej, a także rewitalizacja przestrzeni publicznej oraz zwiększenie dostępu do zatrudnienia czy zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży. PIT

To dopiero pierwszy etap



Marszałek Marek Woźniak i prezydent Tomasz Budasz symbolicznie uścisnęli sobie ręce po podpisaniu mandatu, który jest pierwszym etapem realizacji najważniejszych przedsięwzięć dla subregionu gnieźnieńskiego.

Bonus za terminową realizację

Mandat terytorialny dla konińskiego obszaru strategicznej interwencji podpisano 17 lutego w Urzędzie Miejskim w Koninie.

– To jest bonus. Pieniądze są gwarantowane, ale warunkiem ich transferu jest skuteczne i terminowe zrealizowanie zgłoszonych projektów – stwierdził marszałek Marek Woźniak.

Przewidziana pula funduszy na realizację konińskiego mandatu terytorialnego wynosi 29,6 mln euro, w tym z EFRR – 26,3 mln euro, a z EFS 3,3 mln euro. Pieniądze zostaną przeznaczone na działania dotyczą-

ce zmniejszenia emisji zanieczyszczeń i poprawy jakości transportu publicznego, informatyzację. Eurofundusze wesprą także szkolnictwo, edukację, integrację społeczną oraz aktywizację zawodową.

Mandat terytorialny dla konińskiego OSI podpisali: marszałek Marek Woźniak wraz z prezydentem Konina, starostą konińskim, burmistrzem miasta i gminy Golina, wójtami gmin Kazimierz Biskupi, Kramsk, Rzgów, Stare Miasto oraz zastępcą wójta Krzymowa i sekretarzem Ślesina. PIT



Józef Nowicki, prezydent Konina (siedzi obok marszałka Marka Woźniaka), zapewnił, że realizacja projektów zgłoszonych w ramach mandatu terytorialnego zakończy się powodzeniem.

Trudna, ale skuteczna współpraca



Lukasz Borowiak (z lewej) przypomniał, że rozmowy zostały zapoczątkowane za prezydentury Tomasza Malepszego.

19 lutego w leszczyńskim ratuszu marszałek Marek Woźniak – wraz z prezydentem Leszna, starostą i wicestarostą leszczyńskim oraz burmistrzami i wójtami gmin Osieczna, Lipno, Święciechowa i Rydzyna – oficjalnie podpisali mandat terytorialny dla miejscowego obszaru strategicznej interwencji.

– Wypracowanie porozumienia w ramach mandatu jest owocem długiej i niełatwej, ale skutecznej współpracy – stwierdził podczas spotkania Marek Woźniak.

Pula eurofunduszy na realizację mandatu terytorialnego dla leszczyńskiego OSI wynosi prawie 19 mln euro, w tym z EFRR – 16,7 mln euro, a z EFS – 2,1 mln euro.

Pieniądze będą wykorzystane na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawę jakości transportu publicznego, informatyzację, wsparcie przedsiębiorczości oraz edukację.

Wsparta zostanie edukacja, szkolnictwo zawodowe, integracja społeczna, aktywizacja zawodowa i samozatrudnienie. PIT

22 lutego w Gnieźnie oficjalnie podpisano mandat terytorialny dla miejscowego obszaru strategicznej interwencji.

Dokument parafowali marszałek Marek Woźniak wraz z prezydentem Gniezna, starostą i wicestarostą gnieźnieńskim, burmistrzami miasta i gminy Czarniejewo, Klecko i Witkowo oraz wójtami gmin Gniezno, Łubowo i Niechanowo.

– Podpisując mandat terytorialny, udało się zwieńczyć pierwszy etap pracy, podczas którego wypracowano tematy, jakie wspólnie zdecydowaliśmy się państwo realizować – mówił Marek Woźniak do władarzy samorządowych wchodzących w skład gnieźnieńskiego OSI.

Prezydent Gniezna Tomasz Budasz wyraził zadowolenie, że samorzady wokół tego miasta potrafią współdziałać. Przedstawił też kalendarz działań i spotkań, które doprowadziły do podpisania mandatu

i zaprezentował listę projektów wpisanych w dokument. Dodał, że wierzy, iż te pieniądze unijne będą szansą cywilizacyjną dla pobliskiego obszaru.

Pula funduszy na realizację mandatu terytorialnego dla Gniezna wynosi ponad 23,5 miliona euro, w tym z EFRR to kwota prawie 21 milionów euro, a z EFS pochodzi 2,66 mln euro. Pieniądze zostaną przeznaczone na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i poprawę jakości transportu publicznego, informatyzację, modernizację dróg wojewódzkich, wsparcie przedsiębiorczości oraz inwestycje w infrastrukturę edukacyjną.

Ponadto fundusze zostaną wykorzystane do wspierania szkolnictwa zawodowego, edukacji, integracji społecznej oraz aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi. PIT



Ziemia złotowska warta poznania

W połowie lutego na MTP odbyły się Targi Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon. Na wielkopolskim stoisku zaprezentowano walory turystyczne naszego województwa, zwłaszcza Krajny Złotowskiej.



Wielkopolskie stoisko cieszyło się zainteresowaniem przybyłych na targi gości nie tylko z Polski.



Degustację przygotowało Koło Gospodyń Wiejskich z Zakrzewa. Na zdjęciu z wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim.



Warsztaty oraz pokazy nawiązywały do aranżacji wielkopolskiego stoiska, zbudowanego z wikliny i drewna.

Powiat złotowski to nadal na północ wysunięta część województwa, położona wśród lasów i jezior. Przyciąga ciekawą ofertą turystyczną niezależnie od zasobów portfela. Przekonać się o tym mógł każdy, kto podczas targów Tour Salon, między 12 a 14 lutego, odwiedził wielkopolskie stoisko. Dla gości przygotowano występy sportowo-artystyczne, warsztaty rękodzieła, konkursy wiedzy o lesie, koncerty muzyki ludowej oraz degustację lokalnych potraw, przyrządzonych przez kółka gospodyń wiejskich z Zakrzewa, Tarnówki i Krzywej Wsi.

Wizyta wicemarszałka

Wielkopolskie stoisko odwiedził jego organizator i gospodarz, wicemarszałek Krzysztof Grabowski, przywitany przez kapelę ludową „My są Tacy” z Krajenki. Wśród zaproszonych przez wicemarszałka gości znaleźli się prezes LGD Krajna Złotowska i jednocześnie wójt gminy Lipka Przemysław Kurdzieko oraz burmistrz Krajenki Stefan Kitel.

– Ziemia złotowska dysponuje imponującym potencjałem turystycznym. Na atrakcyjność tego regionu składa się kilka aspektów, przede wszystkim walory przyrodnicze, ale też gościnność i pasja mieszkańców, nie wspominając już o znakomitej kuchni. Warto poznać tę część Wiel-

kopolski i ludzi, którzy są prawdziwym skarbem powiatu złotowskiego – zachęcał Krzysztof Grabowski.

Podczas targów swoje umiejętności zaprezentował Mieszko Włodarczyk, półfinalista telewizyjnego programu „Mam talent!”, który przedstawił sztuczki z piłką do koszykówki.

Złotowszczyzna muzyką stoi

13 lutego na stoisku goszczono m.in. członka zarządu województwa Marzenę Wodzińską oraz gości z Belgii, Hiszpanii i Czech, zaproszonych przez dyrektora Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWW Izabelę Mroczek oraz dyrektora LGD Krajna Złotowska Marka Romańca. Na głównej scenie zaprezentował się m.in. zespół „KLIMAGIA” ze Złotowa.

Atrakcji przygotowanych przez złotowską LGD nie brakowało również 14 lutego. Przybyli na targi goście mieli okazję zobaczyć występy muzyczne, okraszone dużą dawką humoru, przeplatane krótkimi skeczami w wykonaniu złotowskiej kapeli podwórkowej „No To Cyk”. Na głównej scenie zaprezentował się też wielopokoleniowy zespół folklorystyczny „Krajniacy” z gminy Lipka.

Oferta warsztatów

Centralna część wielkopolskiego stoiska została prze-

znaczona na strefę warsztatową, gdzie każdy chętny, pod okiem Jolanty Surmy, mógł nauczyć się techniki artystycznego wyplatania sznurków, tzw. makramy. Stanisława Uszak pokazała jak wymyślnie formy można nadać woskowi pszczelemu, z kolei Walenty Pawłowski zaprezentował tradycyjną metodę produkcji świeczek. Nie zabrakło także pokazów rzeźbiarstwa w wykonaniu Barbary Pikulik i Bronisława Suchego.

Na wielbicieli aktywnej turystyki czekały warsztaty przygotowane przez Złotowski Korpus Ekspedycyjny. Ostatniego dnia targów odbywały się warsztaty garncarskie oraz wystawa produktów z gliny. Tego samego dnia osoby zainteresowane tema-

tyką jeździeczą poznały ofertę klubu jeździeckiego Grodno-Dwór.

Las i „Poziomka”

Przez cały weekend pasjonaci świeżego, niepasteryzowanego piwa mogli spróbować trzech rodzajów złotego trunku, serwowanego przez właścicieli browaru „Poziomka”, najmniejszego browaru w Polsce. Natomiast wszelką wiedzę na temat ziemi złotowskiej służyli pracownicy biura LGD Krajna Złotowska. Tuż obok, do odwiedzenia rodzinny parku rozrywki Owadogigant w Lubnicy, zachęcali jego właściciele państwo Siemińscy.

Przedstawiciele nadleśnictw ze Złotowa, z Lipki, Jastrowia i Okonka na swoim stanowisku przygotowali atrakcje w po-

staci gier i zabaw poświęconych tematyce przyrodniczej, m.in. quiz stylizowany na teleturniej „Kółko fortuny”. Leśnicy nagradzali wiedzę uczestników konkursów upominkami związanymi z tematyką leśną.

Promocja wielkopolskiej agroturystyki

Na stoisku nie zabrakło propozycji turystycznych z innych stron województwa wielkopolskiego. To za sprawą obecności Krystyny Świąćkiej, prezes Wielkopolskiego Towarzystwa Agroturystyki i Turystyki Wiejskiej, oraz zaproszonych przez nią właścicieli gospodarstw agroturystycznych.

– W trakcie targów Tour Salon zostały również zaprezentowane publikacje dotyczące wielkopolskiej agroturystyki, rolnictwa oraz zmian zachodzących na obszarach wiejskich dzięki unijnym dotacjom. Cieszę się, że wspólnie mogliśmy pokazać piękno Wielkopolski, a zwłaszcza Krajny Złotowskiej. Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do tak sprawnego organizowania stoiska – podsumowuje Krzysztof Grabowski.

Za organizację wielkopolskiego stoiska odpowiedzialny był Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich w Urzędzie Marszałkowskim. Przygotowanie stoiska zostało sfinansowane ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. AKA

Konkurs na drogi

Przypominamy o zbliżającym się terminie składania wniosków o przyznanie pomocy finansowej na projekty dotyczące budowy lub modernizacji dróg lokalnych w ramach PROW 2014-2020.

Wnioski można składać od 1 do 14 kwietnia w sekretariacie Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, mieszczącym się na czwartym piętrze (część A) budynku Urzędu Marszałkowskiego przy al. Niepodległości 34 w Poznaniu.

Operacje dotyczące budowy lub modernizacji dróg lokalnych będą realizowane w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”, będącego częścią Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Aplikacje zostaną ocenione w oparciu o kryteria krajowe i wojewódzkie. O wsparcie finansowe budowy lub modernizacji dróg lokalnych mają prawo wnioskować gminy, związki międzygminne, powiaty oraz związki powiatów, pod warunkiem że operacje będą realizowane w miejscowościach liczących do 5000 mieszkańców.

Potencjalni beneficjenci mogą ubiegać się o refundację 63,6 proc. kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

Szczegółowe informacje na temat warunków naboru oraz formularze wniosku, wraz z instrukcją ich wypełnienia, znajdują się na stronie internetowej www.prow.umww.pl w zakładce PROW 2014-2020. AKA

Wybieramy LSR

W Urzędzie Marszałkowskim trwają prace nad wyborem „Strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.

Swoje strategie przedstawiło 31 lokalnych grup działania oraz 3 lokalne grupy rybackie. Zgłoszone dokumenty ocenia komisja złożona z przedstawicieli zarządu województwa oraz pięciu niezależnych ekspertów.

Wybór strategii rozwoju ma wpływ na to, które lokalne grupy działania otrzymają pieniądze na realizację własnych przedsięwzięć oraz grantów realizowanych za pośrednictwem LGD w ramach projektu LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. AKA



Gospodarz wielkopolskiego stoiska, wicemarszałek Krzysztof Grabowski wraz z zaproszonymi przedstawicielami Krajny Złotowskiej: Przemysławem Kurdzieką, wójtem gminy Lipka i jednocześnie prezesem LGD Krajna Złotowska, Stefanem Kitelą, burmistrzem Krajenki oraz Markiem Romańcem, dyrektorem biura LGD Krajna Złotowska w towarzystwie zespołu „My Są Tacy” z Krajenki.



EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH



SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO



„EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH: EUROPA INWESTUJĄCA W OBSZARY WIEJSKIE”. INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA PROW 2014-2020 – MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI. PROJEKT WSPÓLFINANSOWANY JEST ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH POMOCY TECHNICZNEJ PROW 2014-2020

Adrian Kapuściński – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.prow.pl



Informator Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

ul. Szczepanowskiego 15A
60-541 Poznań, tel. 61 845 62 00
e-mail: biuro@wfosgw.poznan.pl
www.wfosgw.poznan.pl

Doradcy energetyczni o wsparciu z WRPO 2014+

Opisujemy źródła finansowania inwestycji związanych ze zrównoważoną energetyką.

Zgodnie z zapowiedzią z poprzedniego numeru „Monitora” w kolejnych wydaniach miesięcznika doradcy energetyczni WFOŚiGW dokładnie będą opisywali poszczególne źródła finansowania inwestycji związanych ze zrównoważoną energetyką.

Najpierw WRPO

Na początek pod lupę wzięli Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (WRPO 2014+). W tej perspektywie finansowej za całość wdrażania programu odpowiada Urząd Marszałkowski w Poznaniu. Podstawowe obszary działania WRPO 2014+ to innowacyjna i konkurencyjna gospodarka, społeczeństwo informacyjne,

energia, środowisko, transport, rynek pracy, włączenie społeczne, edukacja, infrastruktura dla kapitału ludzkiego.

Na zadania, m.in. w zakresie zrównoważonej energetyki, w osiach „Energia i Transport”, WRPO przewiduje wsparcie sięgające prawie 770 mln euro. Obecnie trwa konkurs na dofinansowanie inwestycji w ramach poddziałania 3.2.1 „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej”. To być może ostatnia szansa na zdobycie tak znaczącej dotacji w zakresie termomodernizacji.

Na co pieniądze?

W ramach zaplanowanych zadań można wykonać komplek-

sową modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej, związaną m.in. z: ociepleniem obiektu, wymianą okien, drzwi zewnętrznych, przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji. Na dofinansowanie mogą również liczyć: instalacje OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, w tym z zastosowaniem kogeneracji, instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE, wymiana oświetlenia na energooszczędne, systemy monitorowania i zarządzania energią. Sfinansować będzie można również opracowanie audytów energetycznych dla sektora publicznego, ale tylko jako elementu kompleksowego projektu.

Konkurs dedykowany jest samorządom i ich związkom, jednostkom zależnym od JST, samorządowym jednostkom organizacyjnym, organizacjom pozarządowym, spółdzielniom i wspólnotom mieszkaniowym, podmiotom prawnym kościołów i związków wyznaniowych, uczestnikom PPP, podmiotom będącym dostawcami usług energetycznych.

Plany na 2016 rok

Na co jeszcze można będzie zdobyć dofinansowanie w 2016 r?

W zakresie termomodernizacji wspierane będą projekty poprawiające efektywność energetyczną o minimum 25 proc. i warto odnotować, że warunkiem dotyczy każdego termomodernizowanego budynku. Prefe-

rowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną o 60 proc. oraz wykorzystujące odnawialne źródła energii. Ponadto, ocena optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym budynku dokonywana będzie na podstawie audytu energetycznego oraz analizy usprawnień w zakresie energii elektrycznej i energii cieplnej.

Wkrótce rozpoczną się także konkursy dotyczące mobilności miejskiej. Jednym z celów WRPO 2014+ jest poprawa poziomu i jakości życia społeczności lokalnych oraz ograniczenie zanieczyszczenia powietrza w miastach, poprzez przyspieszony rozwój czystych, bezpiecznych i efektywnych form transportu publicznego i niezmotywowanego

transportu indywidualnego.

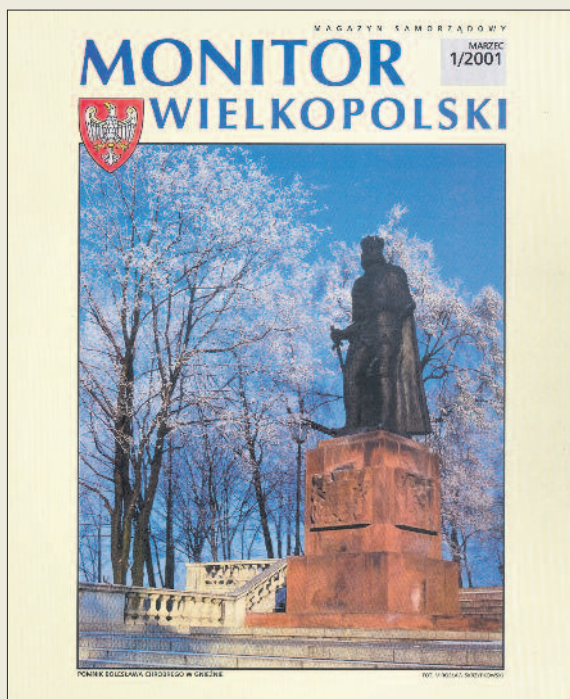
Wszystkie projekty związane z mobilnością miejską muszą uwzględnić szersze podejście i wpisać się w kwestie niskoemisyjności zidentyfikowane we właściwych dokumentach strategicznych, przede wszystkim w planach gospodarki niskoemisyjnej czy w innych strategiach. Modernizacja czy rozbudowa systemu transportu publicznego nie jest celem samym w sobie, ale musi być widziana w kontekście zmian w mobilności miejskiej. Wszystko po to, by ograniczyć emisję zanieczyszczeń związanych z transportem, w tym CO₂, złagodzić negatywne oddziaływanie transportu na środowisko i mieszkańców miast oraz zwiększyć efektywność energetyczną systemu transportowego. *Kinga Świtalska*

Najbliższe konkursy WRPO 2014+ z zakresu energetyki zrównoważonej, efektywności energetycznej i strategii niskoemisyjnych.

Nr działania/poddziałania	Nazwa	Najważniejsze założenia	Beneficjenci	Planowany termin naboru	Maksymalny poziom dofinansowania
działanie 3 poddziałanie 3.2.3	Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT dla MOF Poznania	Kompleksowa, głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej związana z: 1. ociepleniem obiektu, 2. wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, 3. przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), 4. przebudową systemów wentylacji i klimatyzacji, 5. instalacją OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, 6. instalacją systemów chłodzących, w tym również z OZE.	JST, ich związki, jednostki organizacyjne oraz komunalne osoby prawne	III kwartał 2016 r.	do 85 proc.
działanie 3 poddziałanie 3.2.4	Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT dla rozwoju AKO	Kompleksowa, głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej.	W trakcie ustalania	III kwartał 2016 r.	do 85 proc.
działanie 3 poddziałanie 3.3.1	Inwestycje w obszarze transportu miejskiego	1. Zakup niskoemisyjnego taboru dla transportu publicznego. 2. Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportu publicznego. 3. Budowa systemów zarządzania i organizacji ruchu oraz ich elementów. 4. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg dla rowerów. 5. Montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego. 6. Działania informacyjne i promocyjne.	1. JST, ich związki i stowarzyszenia. 2. Jednostki organizacyjne JST. 3. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia. 4. Podmioty wykonujące usługi publiczne. 5. Uczestnicy PPP. 7. Podmioty wdrażające instrumenty finansowe. 8. Państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne. 9. Podmioty będące dostawcami usług energetycznych.	I kwartał 2016 r.	do 85 proc.
działanie 3 poddziałanie 3.3.3	Wspieranie strategii niskoemisyjnych, w tym mobilność miejska w ramach ZIT dla MOF Poznania	1. Budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych. 2. Budowa, przebudowa, rozbudowa lub modernizacja dojazdów i dróg dojazdowych do zintegrowanych węzłów przesiadkowych. 3. Budowa elementów infrastruktury drogowej (tuneli i wiaduktów), eliminujących kolizje dróg z liniami kolejowymi objętymi zasięgiem Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. 4. Budowa systemów zarządzania i organizacji ruchu. 5. Budowa, przebudowa, rozbudowa lub modernizacja parkingów typu P&R, B&R, K&R wraz z urządzeniami towarzyszącymi. 6. Zakup autobusów niskoemisyjnych. 7. Działania informacyjno-promocyjne.	JST, ich związki, stowarzyszenia i jednostki organizacyjne, komunalne osoby prawne oraz operatorzy publicznego transportu zbiorowego z MOF Poznania, gminy Czempiń i gminy Środa Wielkopolska	I kwartał 2016 r.	do 85 proc.
działanie 3 poddziałanie 3.3.3	Wspieranie strategii niskoemisyjnych, w tym mobilność miejska w ramach ZIT dla MOF Poznania	1. Budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych. 2. Budowa, przebudowa, rozbudowa lub modernizacja dojazdów i dróg dojazdowych do zintegrowanych węzłów przesiadkowych. 3. Budowa elementów infrastruktury drogowej (tuneli i wiaduktów), eliminujących kolizje dróg z liniami kolejowymi objętymi zasięgiem Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. 4. Budowa lub przebudowa elementów infrastruktury drogowej umożliwiających wprowadzenie priorytetów dla transportu zbiorowego. 5. Budowa systemów zarządzania i organizacji ruchu. 6. Budowa, przebudowa, rozbudowa lub modernizacja parkingów typu P&R, B&R, K&R. 7. Zakup autobusów niskoemisyjnych. 8. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg dla rowerów. 9. Budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja pasów ruchu dla rowerów, parkingów B&R. 10. Montaż efektywnego energetycznie oświetlenia. 11. Działania informacyjno-promocyjne.	JST, ich związki i jednostki organizacyjne oraz komunalne osoby prawne	III kwartał 2016 r.	do 85 proc.
działanie 5 poddziałanie 5.1.2	Wzmocnienie regionalnego układu powiązań drogowych (drogi powiatowe i gminne oraz drogi wojewódzkie, będące w zarządzie miast na prawach powiatu)	1. Budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja dróg powiatowych i gminnych, skrzyżowań. 2. Budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja obwodnic i obejść drogowych. 3. Budowa, przebudowa, modernizacja drogowych obiektów inżynierskich. 4. Systemy zarządzania ruchem, sygnalizacją świetlną i dźwiękową.	1. JST, ich związki i stowarzyszenia. 2. Jednostki organizacyjne JST.	III kwartał 2016 r.	do 85 proc.



przypomniane



Jak ten czas pop..., znaczy się – leci. To już 15 lat mija od czasu, gdy – w marcu 2001 roku – ukazał się pierwszy numer „Monitora Wielkopolskiego”! Co prawda, w tych zamierzonych czasach nie było jeszcze „innej strony samorządu”, ale był już – i to na pomniku w Gnieźnie, co widać na okładce – Bolesław Chrobry.

podsluchane

Prezes Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej Tomasz Wiktor mówił na lutym posiedzeniu Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki o planach dotyczących promocji Szlaku Piastowskiego. Chwalił się m.in. wykorzystaniem nowoczesnej technologii, która umożliwi wizualizację w telefonie wyglądu danego miejsca sprzed lat. – Na przykład stojąc na Ostrowie Tumskim, turysta zobaczy, co działo się tutaj przed tysiącem lat – mówił prezes.

– O, to fajnie – ucieszył się

radny Marek Sowa. – Jak na przykład skieruję to urządzenie na żonę, będę mógł zobaczyć, z kim się zadawała przed ślubem...

– Tak, ale pod warunkiem że będzie odpowiednia dokumentacja pozwalająca na utworzenie tych wydarzeń – zastrzegł Tomasz Wiktor.

A po chwili całą wymianę zdań celnie spuentował radny Ryszard Grobelny: – Najbardziej ciekawe jest to, że radny Sowa interesuje się jedynie tym, co małżonka porobiła PRZED ślubem...

przeczytane

Zafrapował nas znaleziony w prasie opis tak zwanego ciekawego człowieka, którego miała okazję spotkać młodzież gimnazjalna w pewnej miejscowości (a nawet w dwóch). Cytujemy: „pisarz, kompozytor, twórca i wykonawca tekstów piosenek, jak również muzyki do nich, rzeźbiarz,

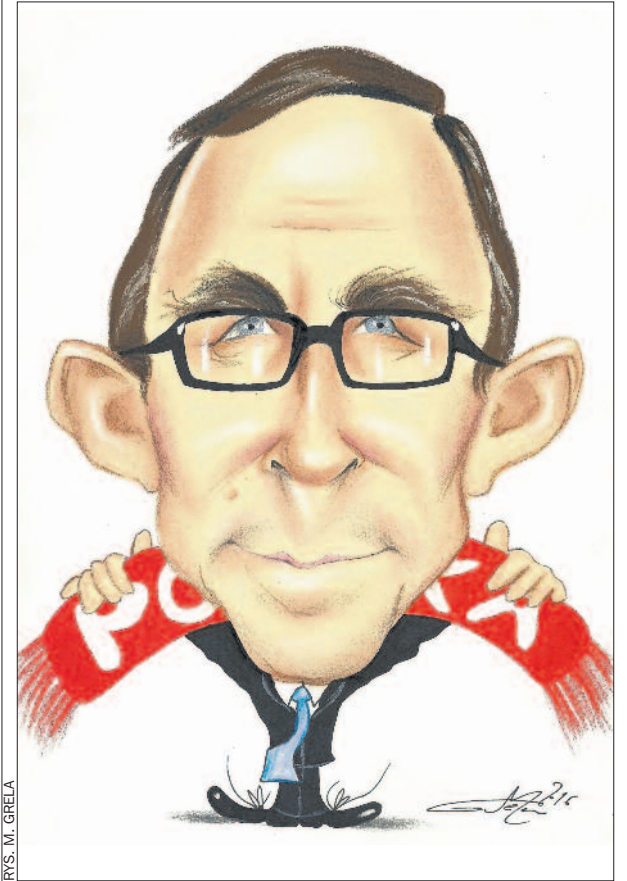
rysownik, pilot szybowcowy, skoczek spadochronowy, technik elektronik, instruktor tańca towarzyskiego oraz pedagog”.

Żeby było jeszcze ciekawiej, dodamy, że nie – nie był to Leonardo da Vinci, lecz... jeden z marszałkowskich urzędników.

monitorujemy radnych

>> Jerzy Kado:

Wytrwały kibic



- >> **Jestem radnym, bo...** chciałem pomóc mojemu stronnictwu w wyborach.
- >> **Gdy po raz pierwszy zasiadłem w sejmikowych ławach...** zrozumiałem, że jest to społeczna i trudna funkcja.
- >> **W samorządzie najchętniej zmienilibym...** Niczego bym nie zmienił.
- >> **Kiedy wracam z sesji sejmiku...** myślę, czy wszystko było dobrze.
- >> **Gdy słyszę „autorytet”, myślę...** czy jest nim naprawdę.
- >> **Mój ulubiony bohater to...** Mam wielu i są pozytywni.
- >> **Słowo, które najlepiej opisuje mój charakter, to...** „wytrwały”.
- >> **Największym zaskoczeniem dla mnie były ostatnio...** sposób przejmowania i zawłaszczania władzy.
- >> **Gdybym mógł cofnąć czas...** Lepiej nie, bo mogłoby być gorzej...
- >> **Moje największe marzenie to...** byśmy przestali się kłócić i dzielić.
- >> **Nigdy nie mogłbym...** żyć w innym kraju.
- >> **Przepadam za...** dobrymi widowiskami sportowymi i wygranymi Polaków.
- >> **Nie znoszę...** fałszywych uzasadnień.
- >> **Gdy jestem głodny...** myślę, że warto, bo to dobre dla zdrowia.



- >> Jerzy Kado
- >> ur. 7 kwietnia 1941 r., Margonin
- >> emeryt
- >> wybrany z listy PSL, w okręgu nr 2
- >> 7039 głosów

usłyszane

W lutym podczas obrad sejmikowej komisji zdrowia radni opiniowali m.in. wniosek ROPS w Poznaniu o zmiany w budżecie. Głosowanie dotyczyło... 1 złotówki, przenieszonej między paragrafami wydatków.

– Nie zgadzam się na tę zmianę. Proponuję dopisać kilka zer – zaproponował z uśmiechem radny Stefan Mikołajczak.

– Przecież wprowadzaliśmy już korekty dotyczące 1 grosza – zauważyła przytomnie wiceprzewodnicząca komisji Bożena Nowacka.

– Trzeba znowelizować ustawę o finansach publicznych, żeby sejmik nie musiał zajmować się takimi sprawami – próbował szukać logicznego rozwiązania tej kwestii radny Zbigniew Czerwiński.

– No i niech wtedy pani skarbnik dopłaci te parę groszy z własnej kieszeni – żartobliwie podsumował dyskusję wicemarszałek Wojciech Janowski.

podpatrzone



Zwolennicy spiskowej teorii dziejów często powtarzają, że wszystko jest reżyserowane przez kogoś chowającego się w głębokim cieniu. Nam udało się wysledzić, że w przypadku sejmikowych sesji tym kimś jest szef klubu radnych PO Rafał Żelanowski. Przed rozpoczęciem lutych obrad dostrzegliśmy, jak przez dłuższą chwilę rozmawiał z obsługą w tak zwanej reżyserce (czyli pomieszczeniu, z którego urzędowi informatycy sterują wszystkim, czym da się sterować w sali sesyjnej). Niestety, nasz sprzęt pozwolił jedynie na zarejestrowanie obrazu; z dźwiękiem gorzej (a żadnych kelnerów nie znamy osobiście...), więc nie wiemy, jakie dokładnie wskazówki tam padały.

Monitor Wielkopolski – magazyn samorządowy



Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62-67-030, fax 61 62-67-031
Rada Programowa: Krzysztof Grabowski, Tatiana Sokołowska (zastępczyni przewodniczącej),
Zofia Szalczyk (przewodnicząca), Dariusz Szymczak, Waldemar Witkowski, Maciej Wituski (sekretarz)
Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)
Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62-67-036,
fax 61 62-67-031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl
Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.
Publikacje promocyjne w Monitorze Wielkopolskim można zamawiać pod numerem telefonu 61 62-67-036.

Następny numer „Monitora Wielkopolskiego” ukaze się 8 kwietnia.

www

najlepsze kawalki z innej strony samorządu



www.monitorwielkopolski.pl